

xū kōng yùn pú sà jīng juàn shàng
虚空孕菩萨经卷上

xū kōng yùn pú sà jīng juàn shàng
虚空孕菩萨经卷上 03

xū kōng yùn pú sà jīng juàn xià
虚空孕菩萨经卷下 45

xū kōng yùn pú sà jīng juàn shàng

虚空孕菩萨经卷上

suí tiān zhū sān zàng dū nuó jué duō yì
隋天竺三藏闍那崛多译

rú shì wǒ wén yī shí pó qié pó zhù qū luó
如是我闻：一时，婆伽婆住佉罗

dī jiā shān gǔ xī shén xiān suǒ jū zhī chù yǔ dà yī
坻迦山，古昔神仙所居之处，与大一

qiè bǐ qiū zhòng jù dù liàng yǐ guò jiē xī lòu jìn zhū
切比丘众俱，度量已过，皆悉漏尽诸

dà shā mén fù yǒu pú sà mó hē sà zhòng wú liàng wú
大沙门。复有菩萨摩诃萨众无量无

biān ā sēng zhī héng hé shā shù zhū dà rén jù nǎi zhì shì
边阿僧祇恒河沙数诸大人俱，乃至世

zūn shòu gōng dé tiān jì bié qì yì ěr shí shì zūn mò
尊授功德天记别讫已。尔时，世尊默

rán ér zhù jí zhū dà zhòng yì fù rú shì
然而住，及诸大众亦复如是。

ěr shí xī fāng yǒu yī yīng zhū shì mó ní bǎo
尔时，西方有一应珠，是摩尼宝

hū rán chū xiàn fù yǒu bǎi qiān dì shì tiān bǎo zuǒ yòu
忽然出现。复有百千帝释天宝，左右

wéi rào mó ní yīng zhū shí bǐ yīng zhū zuì zài qí qián
围绕摩尼应珠。时彼应珠最在其前，

yīng zhū xiàn yì bǐ shān suǒ yǒu zhū sè guāng míng jiē xī
应珠现已，彼山所有诸色光明皆悉

bú xiàn bìng zhū tiān rén dà shén wáng děng shēng wén
不现，并诸天、人、大神王等，声闻、
pú sà dà dì huǒ fēng zhū shuǐ sè guāng mò bù
菩萨、大地、火、风、诸水色光莫不
yīn bì wéi chú rú lái guāng míng bú miè
隐蔽，唯除如来光明不灭。

ěr shí dà huì dǔ rú lái guāng wú liàng wú biān
尔时，大会睹如来光无量无边

bù kě shuō bù kě shuō biàn mǎn shí fāng yóu rú xū kōng
不可说不可说，遍满十方犹如虚空，
ér shì zūn guāng wēi yán shū tè zhào yào xiǎn hè zuì miào zuì
而世尊光威严殊特照耀显赫最妙最
shèng shí bǐ dà huì suǒ yǒu zhòng shēng jí huì zhī zhě gè
胜。时彼大会所有众生集会之者，各
jiàn zì shēn suǒ yǒu guāng míng bìng jí zhū dà miào sè yīn
见自身所有光明，并及诸大妙色隐
bì bú xiàn zì jǐ sè xiàng chù shòu děng shì yì fù rú
蔽不现，自己色相触受等事亦复如
shì fán suǒ guān chù zhuàng ruò xū kōng yì fù yīn bì rì
是。凡所观处状若虚空，亦复隐蔽日
yuè xīng xiù dì shuǐ huǒ fēng yī qiè zhū sè zhǒng zhǒng guāng
月星宿、地水火风、一切诸色种种光
míng bù yǔ yǎn duì ěr bù wén shēng bí bù wén xiāng
明，不与眼对，耳不闻声，鼻不闻香，
shé bù dé wèi xīn yì shí děng yì bù néng yuán yì wú
舌不得味，心意识等亦不能缘，亦无

bǐ wǒ yì wú liù rù yī qiè zhū dà fán suǒ qiú mì
彼我，亦无六入。一切诸大凡所求觅，
yù yǒu guān shì yī qiè fāng chù jiē xī bú jiàn suǒ shì
欲有观视一切方处，皆悉不见。所视
zhū fāng wéi jiàn fó shēnguāng míng xiàng hǎo xiǎn xiàn tè zūn
诸方，唯见佛身光明相好显现特尊。
yáo jiàn bǐ zhū wú liàng wú shù shì tí huán yīn zhù shēn
遥见彼珠，无量无数释提桓因著身
miào zhū zuǒ yòu wéi rào bǐ shèng mó ní dú zài yú qián
妙珠左右围绕，彼胜摩尼独在于前。

shí dà zhòng zhōng wéi zhū pú sà shí zhù dì zhě
时大众中，唯诸菩萨十住地者，
huò dé shǒu léng yán sān mèi zhě huò fù yǒu dé yī shēng
或得首楞严三昧者，或复有得一生
bǔ chù bǐ děng pú sà jiàn sī ruì xiàng bù jīng bú bù
补处，彼等菩萨见斯瑞相，不惊不怖
bù méi bù huǐ suǒ yī zhě hé bǐ zhū pú sà yú yī
不没不悔。所以者何？彼诸菩萨，于一
qiè fǎ jiē dá zhēn lǐ xiǎo liǎo shí xiàng qín rù kōng mén
切法皆达真理，晓了实相勤入空门，
yǐ shì yì gù bù jīng bú bù yì bù huǐ méi qí yú
以是义故，不惊不怖亦不悔没。其余
pú sà mó hē sà děng jí zhū shēng wén tiān lóng
菩萨摩诃萨等，及诸声闻、天、龙、
yè chā ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nuó luó jiū
夜叉、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、鸠

pán chá jí zhū è guǐ pí shě zhē fù dān nuó jiā
槃茶，及诸饿鬼、毗舍遮、富单那迦

zhā fù dān nuó rén fēi rén děng jí huì zhī zhě jiē xī
吒、富单那人非人等集会之者，皆悉

jīng bù kǒng jù zhì méi yú cǐ bī àn bù néng xiǎo liǎo
惊怖恐惧滞没，于此彼岸不能晓了，

yǐ jīng bù xīn gè gè xiāng qiú ér bù xiǎn xiàn xīn huái
以惊怖心各各相求而不显现，心怀

yí huò gè zuò shì niàn cǐ shì hé xiàng cǐ shì hé yīn
疑惑各作是念：此是何相？此事何因？

cǐ shuí wēi lì yù zì jué yí ér wú wèn chù
此谁威力？欲自决疑而无问处。

ěr shí yú bǐ hǎi huì zhī zhōng yǒu yī pú sà
尔时，于彼海会之中有一菩萨

mó hē sà míng yuē fàn jué jí cóng zuò qǐ hé zhǎng
摩诃萨，名曰梵榭，即从座起，合掌

xiàng fó ér shuō jì yán
向佛，而说偈言：

yī qiè zhū fǎ xiàng zhēn shí wú zhī zhě
一切诸法相，真实无知者；

ruò rén zhù zhū yīn liù gēn jiē bì sè
若人住诸阴，六根皆闭塞。

guān yī yīn bù shí suǒ wèi sè yīn shì
观一阴不实，所谓色阴是，

bǐ yí zhū fó fǎ mí huò zhòngshēng děng
彼疑诸佛法，迷惑众生等。

shàn zāi dà shì zūn yuàn wéi shuō shí fǎ
善哉大世尊！愿为说实法，

rú lái cǐ bǐ àn jiāo zhī kōng rěn mén
如来此彼岸，教知空忍门。

bǐ dà jīng qín zhě dé dìng shēn nán shuō
彼大精勤者，得定身难说，

zuì dà mó ní bǎo dǐng dài bǐ zhuāng yán
最大摩尼宝，顶戴彼庄严，

tiān dì zhù shēn zhū wú liàng zuǒ yòu rào
天帝著身珠，无量左右绕。

bǐ děng yù lái gù xiān xiàn shì ruì xiàng
彼等欲来故，先现是瑞相，

bǐ děng zhū pú sà xī dé shǒu léng yán
彼等诸菩萨，悉得首楞严。

rú shì zhū zhì bèi yù jiàn fó shì zūn
如是诸智辈，欲见佛世尊，

bǐ děng lái zhì cǐ shuō shēn fǎ wú yí
彼等来诣此，说深法无疑。

yuàn fó wèi cǐ zhòng bǐ dāng āi jīn rǔ
愿佛慰此众，彼当哀矜汝，

shì děng yù lái gù xiān xiàn shì jìng jiè
是等欲来故，先现是境界。

yú shí fó shì zūn gào bǐ pú sà yán
于时佛世尊，告彼菩萨言：

yī rú rǔ suǒ shuō cǐ shì sān mèi jìng
一如汝所说，此是三昧境，

ruò rén wén wú zhù bǐ rén néng zhù zhì
若人闻无住，彼人能住智。

cǐ shì xū kōng yùn sān mèi wēi lì jìng
此是虚空孕，三昧威力境，

dé zhù wú shuō chù sān mèi xiān xiāng xiàn
得住无说处，三昧先相现。

ruò rén zhù èr jiàn bǐ děng cháng mí huò
若人住二见，彼等常迷惑，

rǎn zhù duàn jí cháng jí shī cǐ bǐ àn
染著断及常，即失此彼岸。

cǐ děng èr jiàn zhě ruò yù sù jiě tuō
此等二见者，若欲速解脱，

shì děng mò yán shuō sù dé zhèng zhū dì
是等莫言说，速得证诸地。

ěr shí shì zūn shuō cǐ gào bǐ pú sà
尔时，世尊说此偈已，告彼菩萨

zuò rú shì yán rén zhě suī rán dàn chū xué rén zhū pú
作如是言：仁者，虽然但初学人诸菩

sà děng yīng yù jiāo zhě yīng jiāo bǐ děng yán shuō zhī xiàng
萨等应欲教者，应教彼等言说之相，

yǐ fāng biàn lì yì jiāo pān yuán liù bō luó mì nǎi zhì zhū
以方便力亦教攀缘六波罗蜜，乃至诸

dà běn xiàng cì dì xiāng shēng yīng jiào lìng zhèng jì zhèng zhī
大本相次第相生应教令证；既证知

yǐ rán hòu néng yú yī qiè zhū fǎ wú yán wú shuō xū
已，然后能于一切诸法无言无说，须

zhī běn tǐ shēng chù yīng miè pān yuán zhū yīn wú tǐ yīng
知本体生处应灭攀缘，诸阴无体应
zhèng yīng zhī bú lìng bǐ duò duàn cháng jiàn zhōng shě èr biān
证应知，不令彼堕断常见中；舍二边
yī jí bù jīng bù bù méi bù huǐ yú zhū yī qiè fǎ
已，即不惊怖不没不悔，于诸一切法
zhōng bù shēng pān yuán zhī xiǎng yú zhū yī qiè bō luó mì
中不生攀缘之想，于诸一切波罗蜜
sù dé yuán mǎn jù zú chéng jiù yì bú zhù yú duàn cháng
速得圆满具足成就，亦不住于断常
èr jiàn ěr shí shì zūn shuō shì fǎ yī shí huì dà
二见。尔时，世尊说是法已，时会大
zhòng hái dé xiāng jiàn rú běn wú yì rú jiù suǒ jiàn zhū
众还得相见如本无异，如旧所见诸
sè guāng míng rú qián suǒ wén hái wén rú gù suǒ zhèng suǒ
色光明，如前所闻还闻如故，所证所
chù yì fù rú shì
触亦复如是。

ěr shí shì zūn jí jǔ yòu shǒu chàng rú shì yán
尔时，世尊即举右手，唱如是言：

cǐ shì xū kōng yùn pú sà mó hē sà lái zhī wǒ suǒ
此是虚空孕菩萨摩诃萨，来诣我所，
dé zhū sān mèi rú dà hǎi shuǐ yú pú sà xíng chéng jiù
得诸三昧如大海水，于菩萨行成就
jù zú rú xū mí shān yú dà zhì nèi yóu ruò xū kōng
具足如须弥山，于大智内犹若虚空，

qín xíng jīng jìn yóu rú dà fēng yú zhū rěn zhōng yóu ruò
勤行精进犹如大风，于诸忍中犹若
jīn gāng yú bō rě zhōng yóu rú xū kōng yú pú sà zhòng
金刚，于般若中犹如虚空，于菩萨众
yóu rú dà zhuàng xiàng niè pán lù rú dà shāng zhǔ yú
犹如大幢，向涅槃路如大商主，于
zhū shàn gēn yóu rú dì zàng wéi zhòng pín qióng yóu rú dé
诸善根犹如地藏，为众贫穷犹如德
píng wéi yōu zhòngshēng yóu rú rì guāng wéi shī lù zhě yóu
瓶，为幽众生犹如日光，为失路者犹
rú shèng yuè wéi jīng bù zhòng rú xū mí shān wéi zhū fán
如盛月，为惊怖众如须弥山，为诸烦
nǎo bìng kǔ zhòngshēng rú gān lù yào wéi duàn shàn gēn zhū
恼病苦众生如甘露药，为断善根诸
zhòngshēng děng yóu rú zhǔ zhàng yú shēng tiān lù jí niè pán
众生等犹如拄杖，于生天路及涅槃
dào yóu rú qiáo liáng yú dù bī àn yóu rú dà chuán yú
道犹如桥梁，于度彼岸犹如大船，于
shàng shēng tiān yóu rú gé dào ruò yǒu bèi rén fěi bàng nǎo
上生天犹如阁道，若有被人诽谤恼
zhě wéi zuò sǎn gài yú zhū wài dào yóu rú shī zǐ yú
者为作伞盖，于诸外道犹如师子，于
zhū nǎo rè yóu rú léng shuǐ yú mó yuàn dí yóu rú kǎi jiǎ
诸恼热犹如冷水，于魔怨敌犹如铠钾，
yú xué cuò wù yóu rú zhì shī yú zhū shàn gēn yóu rú dà
于学错误犹如智师，于诸善根犹如大

dì yú ài mán zhě yóu rú xiāng huā yú zhū chí jiè jí
地，于爱鬘者犹如香花，于诸持戒及
zhī zú zhě yóu rú míng jìng yú zhū wú cán wú kuì rén suǒ
知足者犹如明镜，于诸无惭无愧人所
yóu rú dāo jiàn yú zhū bìng huàn zhòng shēng zhī nèi yóu rú
犹如刀剑，于诸病患众生之内犹如
liáng yī yú jī zhòng shēng rú gōng dé tiān yú kě zhòng
良医，于饥众生如功德天，于渴众
shēng yóu rú yuè zhū yú pí fá zhòng yóu rú chuáng pù
生犹如月珠，于疲乏众犹如床铺，
yú zhū qín qiú sān mèi rén suǒ yóu rú rì zhū yú xiàng
于诸勤求三昧人所犹如日珠，于向
pú tí dào xīn zhòng shēng yóu rú chē chéng yú zhū ài lè
菩提道心众生犹如车乘，于诸爱乐
chán dìng zhòng shēng rú qīng liáng chí yú lè pú tí zhù dào
禅定众生如清凉池，于乐菩提助道
zhòng shēng yóu rú huā mán bǐ shàn nán zǐ yòu yú xíng zhū
众生犹如花鬘。彼善男子，又于行诸
bō luó mì zhě yóu rú dà guǒ bǐ shàn nán zǐ yú xiū
波罗蜜者犹如大果。彼善男子，于修
zhū dì rú bǐ yīng xiàn mó ní zhī bǎo ruò rén xiū xí shǒu
诸地如彼应现摩尼之宝。若人修习首
léng yán sān mèi zhě rú bō lì zhì duō luó shù bǐ shàn
楞严三昧者，如波利质多罗树。彼善
nán zǐ yóu rú lì jiàn gē jié yī qiè zhū jiàn jié gù
男子犹如利剑，割截一切诸见结故。

bǐ shàn nán zǐ yóu rú jīn gāng pò huài yī qiè xí qì fán
彼善男子犹如金刚，破坏一切习气烦
nǎo gù néng xiáng fú yī qiè mó zhòng yú fāng biàn zhòng shēng
恼故，能降伏一切魔众，于方便众生
rú jiě dì zàng zhě bǐ shàn nán zǐ xiǎn xiàn shèng zhì shàn
如解地藏者。彼善男子，显现胜智善
qiǎo fāng biàn bǐ shàn nán zǐ yú yī qiè fǎ zhēn shí tǐ
巧方便。彼善男子，于一切法真实体
zhōng néng zuò zhù chí yòu yú yī qiè pì zhī fó suǒ wéi
中能作住持，又于一切辟支佛所为
zuò huā mán yòu yú yī qiè shēng wén zhòng suǒ yóu rú yī
作花鬘，又于一切声闻众所犹如衣
fù yú yī qiè tiān yóu rú jìng yǎn yú zhū rén zhōng yóu
覆，于一切天犹如净眼，于诸人中犹
rú zhí lù yú zhū chù shēng néng zuò guī yī lián mǐn è
如直路，于诸畜生能作归依，怜愍饿
guǐ bá dì yù kǔ yòu yú yī qiè zhū zhòng shēng suǒ
鬼，拔地狱苦。又于一切诸众生所，
wéi dà bǎo qì shì dà fú tián yú zhū pú sà yóu rú dà
为大宝器是大福田，于诸菩萨犹如大
chē bǐ shàn nán zǐ yóu rú dà chén yú sān shì zhōng zhū
车。彼善男子犹如大臣，于三世中诸
fó rú lái dàn tā ā qié dù ā luó hē sān miǎo sān fó
佛如来怛他阿伽度阿罗呵三藐三佛
tuó cháng néng shǒu hù zhū fǎ chéng mén bǐ shàn nán zǐ
陀，常能守护诸法城门。彼善男子，

yǐ shí bā bú gòng fǎ ér zhuāng yán shēn jù zú yī qiè
以十八不共法而庄严身，具足一切

zhū fó zhì huì kān shòu yī qiè zhòng shēng gòng yǎng zhǒng zhǒng
诸佛智慧，堪受一切众生供养种种

gòng jù ér gòng yǎng zhī wéi chú rú lái rǔ děng cǐ huì
供具而供养之，唯除如来。汝等此会，

yīng xū yíng nì chí zhū gòng jù suí lì suí fēn ér gòng jǐ
应须迎逆持诸供具，随力随分而供给

zhī zūn zhòng zàn tàn yǐ zhǒng zhǒng bǎo jí zhū fān gài
之，尊重赞叹，以种种宝及诸幡盖、

xiāng huā bǎo zhuàng zhū huā mán děng mò xiāng tú xiāng
香花宝幢、诸花鬘等，末香、涂香、

huā mán zhuāng yán zhǒng zhǒng yīng luò yǐ zhū bǎo qì ān zhì
花鬘庄严种种璎珞，以诸宝器安置

xiāng tāng jìng sǎ dào lù zhǒng zhǒng yīng luò zhuāng yán dào cè
香汤净洒道路，种种璎珞庄严道侧，

zhǒng zhǒng zàn tàn ér gē yǒng zhī hé yǐ gù rǔ děng yī
种种赞叹而歌咏之。何以故？汝等一

qiè bù jiǔ dāng dé rú shì zhǒng zhǒng gōng dé zhī qì
切不久当得如是种种功德之器。

ěr shí yī qiè jí huì dà zhòng jiē cóng zuò qǐ
尔时，一切集会大众皆从座起，

miàn xiàng xī fāng yú xū kōng yùn pú sà mó hē sà suǒ
面向西方，于虚空孕菩萨摩诃萨所

lái zhī chù dī tóu hé zhǎng yáo lǐ zhì jìng xīn shēng huān
来之处，低头合掌遥礼致敬，心生欢

xǐ yǒng yuè wú liàng xī yí hán xiào zhèng lì ér zhù bì
喜踊跃无量，熙怡含笑正立而住。彼

dà zhòng zhōng zuì shèng pú sà mó hē sà jí dà shā mén
大众中最胜菩萨摩诃萨，及大沙门

tiān wáng lóng wáng yè chā wáng ā xiū luó wáng jiā
天王、龙王、夜叉王、阿修罗王、迦

lóu luó wáng jǐn nuó luó wáng mó hóu luó jiā wáng wǔ
楼罗王、紧那罗王、摩睺罗加王、五

tōng zhū xiān gè gè sī wéi wǒ děng jīn zhě zuò hé gòng
通诸仙，各各思惟：我等今者作何供

jù zuì shèng zuì shèng zhuāng yán gòng jù gòng yǎng gòng jǐ
具，最胜最胜庄严供具，供养供给

bǐ shàn nán zǐ
彼善男子？

ěr shí xū kōng yùn pú sà mó hē sà xiàn shén tōng
尔时，虚空孕菩萨摩诃萨现神通

lì biàn cǐ sān qiān dà qiān shì jiè píng zhèng rú zhǎng qī
力，变此三千大千世界，平正如掌七

bǎo hé chéng chú miè yī qiè shān chuān shā lǔ gāo fēng shí
宝合成，除灭一切山川沙卤、高峰石

yá qiū líng kēng kǎn tǔ kuài jiāng shí chòu chù fèn huì
崖、丘陵坑坎、土块疆石、臭处粪秽、

jīng jí shā lì wú fù yí yú chú zhū yún wù chén yān děng
荆棘沙砾无复遗余，除诸云雾尘烟等

huì jí zhū è shēng zhǒng zhǒng yīn yuè yú cǐ dà qiān zhǒng
秽及诸恶声种种音乐。于此大千种

zhǒng zhū shù biàn wéi qī bǎo qí zhū bǎo shù zhī yè huā
种诸树变为七宝，其诸宝树枝叶花
guǒ chū wēi miào xiāng yú dì suǒ shēng zhǒng zhǒng yào cǎo ruò
果出微妙香，于地所生种种药草若
xiǎo ruò dà ruò yǒu zhī yè ruò wú zhī yè jiē chéng qī
小若大、若有枝叶若无枝叶皆成七
bǎo yú cǐ suǒ pó dà qiān shì jiè zhū bìng huàn zhě mò bù
宝，于此娑婆大千世界诸病患者莫不
chú yù yī qiè dì yù è guǐ chù shēng jiē xī chú
除愈，一切地狱、饿鬼、畜生皆悉除
miè yī qiè zhū kǔ bǐ děng zhòngshēng jī zhě dé shí kě
灭一切诸苦。彼等众生饥者得食，渴
zhě dé yǐn luǒ zhě dé yī fù dé zhǒng zhǒng wēi miào yīng
者得饮，裸者得衣，复得种种微妙璎
luò yú shì suǒ pó shì jiè zhī nèi suǒ yǒu zhòngshēng suí
珞。于是娑婆世界之内，所有众生随
xīn suǒ lè mò bù mǎn zú shēn sè duān zhèng shì jiān wú
心所乐莫不满足，身色端正世间无
bǐ zuì shèng shū tè liù gēn jù zú zhī jié hóng mǎn lí
比最胜殊特，六根具足支节洪满，离
zhū fán nǎo xīn dé jì dìng lè xíng shàn xíng yú fó fǎ
诸烦恼心得寂定，乐行善行，于佛法
sēng xīn dé jìng xìn rú shì cǐ huì suǒ jí zhǒng zhǒng yī
僧心得净信。如是此会所集种种一
qiè dà zhòng zuǒ yòu èr shǒu jiē chí yīng zhū yú yīng zhū
切大众，左右二手皆持应珠。于应珠

zhōng fù chū zhǒngzhǒng wēi miào guāng míng zhào cǐ sān qiān dà
中复出种种微妙光明，照此三千大
qiān shì jiè xī jiē biàn mǎn wú bù míng yào ér bǐ yīng zhū
千世界悉皆遍满无不明耀。而彼应珠
fù chū zhǒngzhǒng wēi miào yīn shēng yǔ zhǒngzhǒng bǎo zhǒng
复出种种微妙音声，雨种种宝、种
zhǒng fān gài zhǒngzhǒng yīng luò zhǒngzhǒng huā xiāng yǔ zhǒng
种幡盖、种种瓔珞、种种花香，雨种
zhǒng mán zhǒngzhǒng bǎo qì zhǒngzhǒng gān guǒ fù yǔ zhǒng
种鬘、种种宝器、种种甘果，复雨种
zhǒng wú jià yī fu zhǒngzhǒng jīn lǚ fù yǔ zhǒngzhǒng
种无价衣服、种种金缕，复雨种种
zhēn zhū luó wǎng fù yǔ zhǒngzhǒng yōu bō luó huā fēn tuó
真珠罗网，复雨种种优钵罗花、分陀
lì huā bō tóu mó huā jū wù tóu huā chén shuǐ děng
利花、波头摩花、拘物头花、沉水等
xiāng fù yǔ zhǒngzhǒng zhū mò xiāngděng suǒ wèi niú tóu zhān
香，复雨种种诸末香等，所谓牛头栴
tán jí chì zhān tán bái zhān tán děng yú bǐ pú sà suǒ
檀及赤栴檀、白栴檀等，于彼菩萨所
lái zhī lù zì rán sǎ sǎo yú dào èr biān biàn chéng qī
来之路自然洒扫。于道二边变成七
bǎo zhuāng yán láng wǔ yóu rú tiān dì nán shèng fǎ táng yú
宝庄严廊庑，犹如天帝难胜法堂。于
qí láng nèi zì rán huà chéngzhǒngzhǒng yù nǚ zhuàng rú yù
其廊内自然化成种种玉女状，如欲

jiè mó wáng qī qiè jiē zuò wǔ zhǒng wēi miào yīn shēng zì
界魔王妻妾，皆作五种微妙音声，自
xiāng yú lè huò gē huò wǔ huà zuò rú shì bǎo bù láng
相娱乐或歌或舞。化作如是宝步廊
yī yú fó dǐng shàng xū kōng zhī zhōng huà chéng yī gài rú
已，于佛顶上虚空之中化成一盖，如
fàn tiān wáng suǒ shòu yòng zhě zòng guǎng zhèng děng mǎn bǎi yóu
梵天王所受用者，纵广正等满百由
xún bǎo yán wéi suì zhēn zhū chuí lù sì sǎn chuí xià
旬，宝缒为纒，真珠垂露，四散垂下，
zhū yú yīng luò chù chù zhuāng yán qí yīng luò zhōng chū wǔ
诸余瓔珞处处庄严。其瓔珞中出五
yīn shēng yī qiè dà dì suǒ shēng cǎo mù ruò dà ruò xiǎo
音声，一切大地所生草木若大若小、
ruò cháng ruò duǎn ruò hǎo ruò è jiē xī chū yú wǔ zhǒng
若长若短、若好若恶皆悉出于五种
tiān lè yī qiè zhòngshēng mò bù wén zhě wén bǐ shēng yī
天乐，一切众生莫不闻者，闻彼声已，
wú yǒu bù dé bú tuì zhuǎn dì bì jìng dé zhì ā nòu
无有不得不退转地，毕竟得至阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí
多罗三藐三菩提。

ěr shí bǐ huì yī qiè dà zhòng jiàn xū kōng yùn
尔时，彼会一切大众，见虚空孕
pú sà xiàn dà shén lì rú shì zhuāng yán xīn shēng huān xǐ
菩萨现大神力如是庄严，心生欢喜

yǒng yuè wú liàng shēng shū tè xiǎng fù zuò shì niàn wǒ děng
踊跃无量，生殊特想复作是念：我等

jīn zhě yú shì zūn qián yún hé dāng wéi bǐ shàn nán zǐ
今者，于世尊前，云何当为彼善男子

fū shè bié zuò
敷设别座？

ěr shí fó qián zì rán jí yǒu yī lián huā zuò
尔时，佛前自然即有一莲花座，

bái yín wéi jīng zǐ jīn wéi yè mǎ nǎo wéi tái fàn mó
白银为茎，紫金为叶，码瑙为台，梵摩

ní bǎo yǐ wéi huā ruǐ zòngguǎngzhèngděng yī jù lú shě
尼宝以为花蕊，纵广正等一俱卢舍。

qí yè wú liàng bǎi qiān děng shù qí huā zhōu zā zì rán
其叶无量百千等数。其花周匝自然

yǒng chū wú liàng wú biān bǎi qiān huā zuò yī rú qián huā
踊出无量无边百千花座，一如前花

děng wú yǒu yì yòu fù yú bǐ dà lián huā shàng jiàn xū
等无有异。又复于彼大莲花上，见虚

kōng yùn pú sà mó hē sà jié jiā fū zuò zì rán xiǎn xiàn
空孕菩萨摩诃萨，结跏趺坐自然显现，

shǒu dài yīng zhū yú bǐ wéi rào lián huā zhī shàng fù yǒu
首戴应珠。于彼围绕莲花之上，复有

wú liàng wú biān juàn shǔ zhū pú sà děng jié jiā fū zuò
无量无边眷属诸菩萨等，结跏趺坐

zì rán xiǎn xiàn
自然显现。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí yǐ jì
尔时，弥勒菩萨摩诃萨，即以偈

gào yào wáng pú sà mó hē sà yán
告药王菩萨摩诃萨言：

xiān lái dà pú sà yǒu dà míng wén zhě
先来大菩萨，有大名闻者，

dǐng lǐ shì zūn zú tuì zuò lián huā shàng
顶礼世尊足，退坐莲花上。

cǐ shèng rén lái yǐ xiǎn xiàn dà zhuāng yán
此胜人来已，显现大庄严，

bù lǐ shì zūn zú jìng zuò lián huā zuò
不礼世尊足，迳坐莲花座。

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà hái yǐ jì
尔时，药王菩萨摩诃萨，还以偈

sòng bào mí lè pú sà mó hē sà yán
颂报弥勒菩萨摩诃萨言：

cǐ shì rén zhě jiàn zhū fó zhēn rú fǎ
此是仁者见，诸佛真如法，

bú jiàn yǒu zhòngshēng bù rǎn yú fēn bié
不见有众生，不染于分别。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà fù yǐ jì
尔时，弥勒菩萨摩诃萨，复以偈

sòng bào yào wáng pú sà mó hē sà yán
颂报药王菩萨摩诃萨言：

ruò bú jiàn zhòngshēng shì zhù yú shí jì
若不见众生，是住于实际，

hé gù xiàn zhuāng yán rǔ jué wǒ xīn yí
何故现庄严？汝决我心疑。

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà fù yǐ jì
尔时，药王菩萨摩诃萨，复以偈

sòng bào mí lè pú sà mó hē sà yán
颂报弥勒菩萨摩诃萨言：

cǐ shì zhì zhě zhū fāng biàn wéi huà yī qiè zhū zhòng shēng
此是智者诸方便，为化一切诸众生，

suǒ yǒu bù jiě zhēn rú zhě yú chī zhí zhù zhù fēn bié
所有不解真如者，愚痴执著住分别。

shì zhì chū xiàn wéi shì dì zhòng kǔ bī nǎo bú huì zhēn
是智出现为世谛，众苦逼恼不会真，

yù wéi lìng bǐ děng jiě tuō gù xiàn rú shì zhuāng yán shì
欲为令彼等解脱，故现如是庄严事。

ěr shí shì zūn zàn tàn yào wáng pú sà mó hē sà
尔时，世尊赞叹药王菩萨摩诃萨

yán shàn zāi rén zhě rú shì rú shì rú rǔ suǒ
言：善哉！仁者，如是，如是，如汝所

shuō jiǎ shǐ yī qiè fán fū zhòng shēng bǐ děng zhòng shēng
说。假使一切凡夫众生，彼等众生

zhōng bù néng zhī xū tuó huán rén jìng jiè fāng biàn jiě tuō zhī
终不能知须陀洹人境界方便解脱之

shì jiǎ shǐ yī qiè zhū zhòng shēng děng xī dé chéng yú xū
事；假使一切诸众生等悉得成于须

tuó huán guǒ bǐ děng zhòng shēng yì bù néng zhī yī sī tuó
陀洹果，彼等众生亦不能知一斯陀

hán jìng jiè fāng biàn jiě tuō děng shì nǎi zhì sī tuó hán rén
含境界方便解脱等事；乃至斯陀舍人
yì bù néng dé zhī ā nuó hán jìng jiè fāng biàn qí ā nuó
亦不能得知阿那含境界方便；其阿那
hán yì bù néng dé zhī ā luó hàn jìng jiè fāng biàn qí ā
舍亦不能得知阿罗汉境界方便；其阿
luó hàn yì bù néng zhī yī pì zhī fó fāng biàn jiě tuō jiǎ
罗汉亦不能知一辟支佛方便解脱；假
shǐ yī qiè zhū zhòng shēng děng xī dé dú jué pì zhī fó
使一切诸众生等，悉得独觉辟支佛
dào yóu rú xī niú dú yī wú lǚ bǐ děng yuán jué bù
道，犹如犀牛独一无二，彼等缘觉不
néng dé zhī wú shēng fǎ rěn jìng jiè fāng biàn jiě tuō zhī shì
能得知无生法忍境界方便解脱之事
ér huà zhòng shēng jiǎ shǐ yī qiè zhū zhòng shēng děng dé wú
而化众生；假使一切诸众生等得无
shēng rěn yì bù néng dé zhī yī biàn cái shǒu léng yán sān
生忍，亦不能得知一辩才首楞严三
mèi pú sà mó hē sà fāng biàn xìn xíng qì huì zhēn rú guān
昧菩萨摩诃萨方便信行契会真如观
chá jiàn lì běn bù néng zhī cóng hé chù shēng cóng hé chù
察建立，本不能知从何处生从何处
miè
灭。

shì shàn nán zǐ xū kōng yùn pú sà dé wú shēng
是善男子虚空孕菩萨，得无生

fǎ rěn yì guò wú liàng wú biān shù jié yì fù yì dé
法忍已，过无量无边数劫，亦复已得
wú ài biàn cái shǒu léng yán sān mèi zhī zhū zhòng shēng xīn
无碍辩才首楞严三昧，知诸众生心
xīn suǒ qù yǐ shì pú sà gù lìng wú liàng wú biān zhòng
心所趣。以是菩萨故，令无量无边众
shēng jiàn dà zhuāng yán xiǎn xiàn shén lì dé zhù yàn dì rú
生见大庄严显现神力得住厌地。如
cǐ shàn nán zǐ cóng cǐ chù méi yīn shēn bú xiàn yú xī
此善男子从此处没，隐身不现，于西
fāng chū zhī yú cǐ chà sān chéng zá jiào yǐ shì yì gù
方出，知于此刹三乘杂教，以是义故，
gù xiàn wú biān xū kōng sān mèi shén tōng shèng zhì xiàn sān
故现无边虚空三昧神通胜智。现三
mèi yǐ lìng zhū zhòng shēng shēng yàn lí xiǎng rán hòu xiàn yú
昧已，令诸众生生厌离想，然后现于
shì dì xiàn rù zhuāng yán sān mèi xiàn rù sān mèi yī
世谛，现入庄严三昧；现入三昧已，
yīn cǐ sān mèi jiào huà wú liàng wú biān zhòng shēng shàn nán
因此三昧，教化无量无边众生。善男
zǐ cǐ shàn nán zǐ ruò jìng shì xiàn zhēn rú jìng jiè wú
子，此善男子若径示现真如境界无
shēng fǎ rěn zhuāng yán shì zhě jí shí shì jiān yī qiè tiān
生法忍庄严事者，即时世间一切天
rén xīn shēng rǎo luàn jí biàn mí huò nǎi zhì bā dì pú
人心生扰乱即便迷惑，乃至八地菩

sà yóu shàng mí méi kuàng yú rén yě shàn nán zǐ cǐ
萨犹尚迷没，况余人也！善男子，此
dà pú sà wú rén néng zhī xīn xíng jìng jiè xiǎn xiàn zhī
大菩萨无人能知心行境界显现之
xiàng cǐ shàn nán zǐ dé rù rú shì shēn shēn wēi miào gōng
相。此善男子得入如是甚深微妙功
dé zhī fǎ gù yǒu rú shì wú liàng wú biān qiǎo fāng biàn
德之法故，有如是无量无边巧方便
zhì yǐ rù yī qiè zhū fó fǎ hǎi wú yǒu yí xīn bù
智，已入一切诸佛法海，无有疑心不
yóu tuō wù zì zhī fāng biàn kān wéi yī qiè dà zhòng shēng
由他悟，自知方便堪为一切大众生
děng ér zuò dài wáng
等而作大王。

shàn nán zǐ cǐ shàn nán zǐ xū kōng yùn pú sà yóu
善男子，此善男子虚空孕菩萨犹
rú bǎo zhuàng néng wéi yī qiè zhòng shēng shì xiàn tiān dào jiě
如宝幢，能为一切众生示现天道解
tuō zhī lù néng chú zhòng shēng xīn fán nǎo bìng néng miè qí
脱之路，能除众生心烦恼病，能灭其
shēn zhū dà kǔ dú shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng duò zài
身诸大苦毒。善男子，若有众生堕在
xié jiàn kuàng yě zhī zhōng è nán mí huò bù jiě fāng biàn
邪见旷野之中，厄难迷惑不解方便，
yù qiú shēng tiān yù qiú niè pán bǐ děng zhòng shēng ruò néng
欲求生天，欲求涅槃，彼等众生若能

zhì xīn shāo chén shuǐ xiāng dǐng lǐ zhì jìng bǐ xū kōng yùn
至心烧沉香，顶礼致敬彼虚空孕
pú sà mó hē sà zú zhě cǐ shàn nán zǐ zhī bǐ zhòng
菩萨摩诃萨足者，此善男子知彼众
shēng xīn xīn suǒ xíng zhēn shí jìng xìn ér bǐ zhòng shēng qǐ
生心心所行真实敬信，而彼众生起
fán nǎo jiàn mí huò diān dǎo rú qí wǎng xī suǒ zuò xīn yè
烦恼见迷惑颠倒，如其往昔所作心业，
zhǒng zhū shàn gēn suí qí suǒ néng yú zhū fó biān zhǒng zhū
种诸善根随其所能，于诸佛边种诸
shàn gēn huò yú fǎ biān huò yú sēng biān huò zuò shī yè
善根，或于法边，或于僧边，或作施业，
huò chí jiè yè huò fù yù yú nèi xīn zhèng fǎ cǐ shàn
或持戒业，或复欲于内心证法。此善
nán zǐ huò yú mèng zhōng huò yú bái rì zài yú xiàn qián
男子或于梦中，或于白日在于现前，
yǐ shàn fāng biàn shì xiàn zhì zhēn zhī dào zuò shì fāng biàn yǐ
以善方便示现至真之道。作是方便已，
lìng zhū zhòng shēng jiě zhū xié jiàn fā shēng shàn yuàn duàn zhū
令诸众生解诸邪见发生善愿，断诸
xié lù miè zhū xié dào guī yú zhèng jiàn rú shí dé bǐ
邪路灭诸邪道归于正见，如实得彼
zhēn zhèng sān xíng jí dé zhēn zhèng shēn xīn suǒ yuàn huò fù
真正三行，即得真正深心所愿。或复
dé yú zhēn shàn zhī shí yīn shàn zhī shí xī dé duàn chú chòu
得于真善知识，因善知识悉得断除臭

chù fán nǎo xié jiàn zhī bìng fù dé sù jiě è dào zhī yuàn
处烦恼邪见之病，复得速解恶道之愿，
jí dé shàn xíng shèng yuàn yīn yuán bǐ děng sù dé xīn xíng
即得善行胜愿因缘。彼等速得心行
zì zài yì dé ān zhù shí shēn rěn zhōng ruò yǒu zhòngshēng
自在，亦得安住十深忍中。若有众生
zì yú shēn qǐ zhǒngzhǒng zhū bìng bī qiē zhī zhě huò yǒu
自于身起种种诸病逼切之者，或有
zhòngshēng wàng shī běn xīn huò fù shī yǎn huò fù shī shé
众生忘失本心，或复失眼，或复失舌，
yú liù gēn nèi bú jù zú zhě huò yú shēn fēn xiǎo bù suí
于六根内不具足者，或于身分小不遂
zhě bǐ děng zhòngshēng ruò néng zhì xīn dǐng lǐ xū kōng yùn
者，彼等众生若能至心顶礼虚空孕
pú sà huò fù chēngmíng jiē dé rú yì ruò yǒu zhòngshēng
菩萨，或复称名皆得如意。若有众生
yù zhì huàn zhě yú chén cháo shí xiāng tāng zǎo yù dāng jìng
欲治患者，于晨朝时香汤澡浴，当净
shēn kǒu miàn zhèngxiàng dōng shāo chén shuǐ xiāng dǐng lǐ xū kōng
身口，面正向东烧沉香，顶礼虚空
yùn pú sà mó hē sà dà dé zhī zú ér bǐ shàn nán zǐ
孕菩萨摩诃萨大德之足，而彼善男子
yú shuì mián mèng zhōng huò zuò pó luó mén shēn huò zuò tiān
于睡眠梦中，或作婆罗门身，或作天
dì shì shēn huò zuò gōng dé tiān shēn huò zuò dà biàn tiān
帝释身，或作功德天身，或作大辩天

shēn huò zuò chà lì shēn huò zuò dà chén shēn huò zuò duàn
身，或作刹利身，或作大臣身，或作断
shì guān shēn huò zuò yī shī shēn huò zuò fù mǔ shēn huò
事官身，或作医师身，或作父母身，或
zuò tóng zǐ shēn huò zuò tóng nǚ shēn zài bìng zhě qián hū
作童子身，或作童女身，在病者前忽
rán lái xiàn yǐ shì fāng biàn ér lìng bǐ bìng sù dé chú yù
然来现，以是方便而令彼病速得除愈，
huò fù shì zuò liáng yào fāng biàn lìng bǐ bìng zhě yī qiè
或复示作良药，方便令彼病者一切
zhū huàn xī dé chú chà ruò yǒu zhòng shēng huò qiú zī cái
诸患悉得除差。若有众生或求资财，
huò qiú duō wén dú sòng jīng lùn ruò hǎo jì jìng shēn sī chán
或求多闻读诵经论，若好寂静深思禅
dìng huò qiú duō zhì huò qiú míng wén huò qiú jì yì
定，或求多智，或求名闻，或求伎艺，
huò qiú kǔ xíng huò qiú guān wèi huò qiú shēn sè huò qiú
或求苦行，或求官位，或求身色，或求
cái bǎo huò qiú shàn gēn huò qiú yīn shēng huò qiú ráo
财宝，或求善根，或求音声，或求饶
zǐ huò qiú qī qiè huò qiú juàn shǔ huò qiú duō zhòng
子，或求妻妾，或求眷属，或求多众，
huò qiú xíng shī huò qiú chí jiè huò qiú rěn rǔ huò qiú
或求行施，或求持戒，或求忍辱，或求
jīng jìn huò qiú chán dìng huò qiú bō rě huò qiú hǎo
精进，或求禅定，或求般若，或求好

shēng yán yǔ qīng biàn huò qiú shì tuō chēng bǐ xīn yì huò
声言语清辩，或求事他称彼心意，或
qiú jiě tuō yī qiè zhòng zuì huò qiú quàn rén lìng xíng bù
求解脱一切众罪，或求劝人令行布
shī nǎi zhì xíng zhì huò qiú cháng mìng huò yǒu zhòng shēng fá
施乃至行智，或求长命，或有众生乏
shǎo zī cái héng zuò qiān tān yù lìng bǐ děng chú shě qiān tān
少资财恒作慳贪，欲令彼等除舍慳贪
xíng yú bù shī huò pò jiè zhě yù lìng chí jiè ruò xiè
行于布施，或破戒者欲令持戒，若懈
dài zhě yù lìng jīng jìn nǎi zhì wú zhì huì zhě lìng xué zhì
怠者欲令精进，乃至无智慧者令学智
huì ruò yǒu zhòng shēng wèi dé dìng chéng jiào xíng xiǎo chéng zì
慧，若有众生未得定乘教行小乘，自
dù shēn zhě jiào yuán jué chéng ér cǐ shàn nán zǐ yú bǐ
度身者教缘觉乘，而此善男子于彼
zhòng shēng shì xiàn fāng biàn lìng jiě shàng yè ruò yǒu zhòng
众生，示现方便令解上业。若有众
shēng wú yǒu cí xīn wéi hù zì shēn bú jiù tuō kǔ huò
生无有慈心，唯护自身不救他苦；或
yǒu zhòng shēng zuò rú shì niàn wǒ jīn dāng zuò hé děng fāng
有众生作如是念：我今当作何等方
biàn ruò yǒu zhòng shēng yù fā dào xīn wéi tuō zhàng ài bǐ
便？若有众生欲发道心为他障碍，彼
děng zhòng shēng yù huí bǐ xīn yù zuò rú shì fāng biàn shì
等众生欲回彼心，欲作如是方便示

xiàn jiāo bī zhòngshēng zhù sì fàn hòng nǎi zhì jiào xíng dà
现，教彼众生住四梵行，乃至教行大

cí dà bēi bǐ děng zhòngshēng yīng dāng dǐng lǐ xū kōng yùn
慈大悲。彼等众生应当顶礼虚空孕

pú sà huò zhù ā liàn ruò chù ruò zài kòng xián shāo chén
菩萨，或住阿练若处，若在空闲，烧沉

shuǐ xiāng huò shāo duō qié luó xiāng huò shāo zhān tán xiāng
水香，或烧多伽罗香，或烧栴檀香，

xiāngtāng zǎo yù shēn kǒu qīng jìng hú guì hé zhǎng wǔ tǐ
香汤澡浴身口清净，胡跪合掌，五体

tóu dì dǐng lǐ shí fāng yī qiè zhū fó ér sòng cǐ zhòu
投地，顶礼十方一切诸佛，而诵此咒：

duō dì tuō yī ā mì lì shě èr
多地他（一） 阿蜜利舍（二）

ā mì lì shě sān jiā lou ní jiā sì zhē
阿蜜利舍（三） 迦喽尼迦（四） 遮

lā zhē lā wǔ pí zhē lā liù shān zhē lā
啰遮啰（五） 毗遮啰（六） 臙遮啰

qī jiā lou ní jiā bā hé lā méi lā jiù
（七） 迦喽尼迦（八） 何啰没啰（九）

hé luó mò lā shí pí qié tuó lī shí yī
何逻末啰（十） 毗伽阗唎（十一）

mó mó qū shí èr pú shé mò nuó jiā lou ní jiā
摩摩伽（十二） 蒲闍末那迦喽尼迦

shí sān zhēn duō mò nì shí sì bū lā yè
（十三） 真多末膩（十四） 逋啰夜

jiā lou jiā shí wǔ sà pó shì mí sà tuō bō yè
迦 喽 迦 (十五) 萨 婆 贲 迷 萨 他 钵 夜

shí liù ā shé ruò tuó lǚ shí qī sà pò
(十六) 阿 闍 若 阇 履 (十七) 萨 破

qián shí bā sà pò qián shí jiǔ hóu lou dì
钳 (十八) 萨 破 钳 (十九) 喉 喽 帝

pí pí qié qián èr shí dì lǐ shā zhā pí bǐ qié
毗 毗 伽 钳 (二十) 地 唎 杀 吒 毗 比 伽

qián èr shí yī jiā lou ní jiā bǔ lǐ yè dù mó
钳 (二十一) 迦 喽 尼 迦 哺 唎 夜 妒 摩

mó èr shí èr sà jiā cì yè èr shí sān
摩 (二十二) 萨 迦 赐 夜 (二十三)

ā shì yè èr shí sì sà pó bō dá shě èr shí
阿 贲 夜 (二十四) 萨 婆 钵 达 舍 (二十

wǔ ā shū jiā qié dì èr shí liù shā hē
五) 阿 舒 迦 伽 帝 (二十六) 莎 呵

èr shí qī
(二十七)。

sòng cǐ zhòu shí bǐ shàn nán zǐ jí lái xiàn qián
诵 此 咒 时 ， 彼 善 男 子 即 来 现 前 ，

huò zuò rén xíng huò zuò yě shòu xíng huò zuò niǎo xíng huò
或 作 人 形 ， 或 作 野 兽 形 ， 或 作 鸟 形 ， 或

suī fù lái yīn shēn bú xiàn guān bǐ zhòng shēng fú yè shēn
虽 复 来 隐 身 不 现 ， 观 彼 众 生 福 业 深

qiǎn suí suǒ shòu shēn huò chū yīn shēng shì xiàn yī chéng shàn
浅 ， 随 所 受 身 或 出 音 声 ， 示 现 一 乘 善

qiǎo fāng biàn lìng bǐ zhòng shēng cóng yī fāng biàn néng huà wú
巧方便，令彼众生从一方便能化无
liàng bǎi qiān zhòng shēng wèi zhù dìng chéng lìng zhù dìng chéng
量百千众生，未住定乘令住定乘，
huò zhù shēng wén huò zhù yuán jué bǐ zhū zhòng shēng yú yī
或住声闻，或住缘觉。彼诸众生于一
shí qǐng fā zhì fāng biàn yòng shǎo gōng yè lìng rù dà chéng
时顷发智方便，用少功业令入大乘
bú tuì zhuǎn dì nǎi zhì jiào shì zhǒng zhǒng sān mèi zhū tuó
不退转地，乃至教示种种三昧诸陀
luó ní rěn rǔ dù děng nǎi zhì lìng zhù dì shí pú sà hēng
罗尼忍辱度等，乃至令住第十菩萨行
dì zhī zhōng
地之中。

shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà dé rú shì
善男子，此虚空孕菩萨，得如是
děng shàn qiǎo fāng biàn dà cí bēi zhì shàn nán zǐ wǒ jīn
等善巧方便大慈悲智。善男子，我今
wéi rǔ yào lüè shuō zhī jiǎ shǐ yǒu rén dù liàng xū kōng
为汝要略说之。假使有人度量虚空
néng jìn biān jì ér cǐ shàn nán zǐ fāng biàn dà zhì dà cí
能尽边际，而此善男子方便大智大慈
dà bēi zǒng chí sān mèi nán kě dù liàng cǐ dà pú sà
大悲总持三昧难可度量，此大菩萨
dé rú shì děng bù kě sī yì gōng dé zhī fǎ shàn nán zǐ
得如是等不可思议功德之法。善男子，

cǐ xū kōng yùn pú sà jiàn yǒu zhòngshēng shě lí chǎn qū
此虚空孕菩萨，见有众生舍离谄曲
yuǎn lí xié xīn fā chún hòu yì chéng jiù zhèng jiàn bù huǐ
远离邪心，发淳厚意成就正见，不毁
yú tuō bú zàn zì jǐ shě lí qiān dù wú yǒu chǎn qū
于他，不赞自己，舍离悭妒无有谄曲，
bù qiú míng wén xīn xīn jìng zhě shì shàn nán zǐ lián mǐn bǐ
不求名闻信心净者，是善男子怜愍彼
děng qīng jìng zhòngshēng shì xiàn fāng biàn zhì huì jīng jìn
等清净众生，示现方便、智慧、精进，
rú shì fāng biàn rú shì zhì huì rú shì jīng jìn dé dù
如是方便、如是智慧、如是精进得度
è nán fā pú tí xīn dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo sān
厄难，发菩提心当得阿耨多罗三藐三
pú tí jiào bǐ zhòngshēng suǒ yǒu shàn gēn huí xiàng pú tí
菩提；教彼众生所有善根回向菩提，
dāng dé zhèng dào bú tuì zhuǎn dì sù zhì ā nòu duō luó
当得正道不退转地，速至阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí jiào zuò rú shì fāng biàn zhī lì zhì
三藐三菩提；教作如是方便之利，智
huì jīng jìn yuán mǎn chéng jiù liù bō luó mì fā dà lì
慧、精进圆满成就六波罗蜜，发大力
xīn dāng sù chéng jiù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
心，当速成就阿耨多罗三藐三菩提。
shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà dé rú shì děng bù
善男子，此虚空孕菩萨，得如是等不

kě sī yì shū tè fāng biàn shàn qiǎo shèng zhì jiào huà zhòng
可思议殊特方便善巧胜智教化众
shēng
生。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bái fó yán
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：

shì zūn cǐ shàn nán zǐ yǐ hé yì gù shǒu dài yīng zhū
世尊，此善男子以何义故，首戴应珠，
rú shì guāng yàn rú shì wēi lì shàn néng shì xiàn zhū
如是光焰，如是威力，善能示现，诸
yú pú sà wú yǒu shì shì
余菩萨无有是事？

fó gào mí lè pú sà mó hē sà yán shàn nán zǐ
佛告弥勒菩萨摩诃萨言：善男子，

cǐ shàn nán zǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà wéi zhū
此善男子虚空孕菩萨摩诃萨，为诸
zhòngshēngchéng jiù dà cí cháng huà zhòngshēng ér wú xiū xi
众生成就大慈，常化众生而无休息，
jiàn zhū zhòngshēng zài dà è nán yù bá kǔ gù cháng bù
见诸众生在大厄难，欲拔苦故常不
xiū xi ruò yǒu zhòngshēng fàn sì chóng jìn jiāng duò è dào
休息。若有众生犯四重禁，将堕恶道
shě zhū shàn gēn sǎn miè zhòng shàn ér cǐ shàn nán zǐ wéi
舍诸善根散灭众善，而此善男子为
bǐ zhòngshēng zuò dà yī shī jiàn bǐ zhòngshēng duò yú wú
彼众生作大医师。见彼众生堕于无

míng rù xié jiàn wǎng zài wēi è yù cǐ shàn nán zǐ wéi bǐ
明入邪见网在危厄狱，此善男子为彼
zhòngshēng yóu rú rì guāng zhào míng bǐ zuì miè sì chóng yè
众生，犹如日光明彼罪灭四重业，
wéi bǐ zhòngshēng bá xīn yí cì ruò yǒu zhòngshēng pò huài
为彼众生拔心疑刺。若有众生破坏
xīn qì ér cǐ shàn nán zǐ jiàn bǐ zhòngshēng pò miè fǎ
心器，而此善男子见彼众生破灭法
xíng wéi fán nǎo líng shī yú zhèng fǎ yù rù è dào wú
行为烦恼陵，失于正法欲入恶道，无
yǒu guī yī wú yǒu jiù hù qì shě zhū zhì cǐ shàn nán zǐ
有归依无有救护弃舍诸智，此善男子
wéi bǐ děng bèi zuì è zhòngshēng yóu rú zhǔ zhàng shì xiàn
为彼等辈罪恶众生，犹如拄杖示现
zhèng dào yú zhū zuì gòu fán nǎo huì è xǐ líng xiāng jìng
正道，于诸罪垢烦恼秽恶洗令香净
jiào bèi è dào yóu rú dà chē jiāng rù tiān chù sù dé
教背恶道，犹如大车将入天处速得
niè pán ruò yǒu zhòngshēng yǐ yù bī xīn mí huò rè nǎo
涅槃。若有众生以欲逼心迷惑热恼，
ruò yǒu zhòngshēng chēn huì chì shèng gòng xiāng dòu zhèng jiāo màn
若有众生嗔恚炽盛共相斗诤，憍慢
jí dù xīn wú zàn xī fán nǎo suǒ luàn shī yú běn xīn
嫉妒心无暂息，烦恼所乱失于本心，
ruò yǒu zhòngshēng wú míng àn zhàng wú chū lí xīn bù shí
若有众生无明闇障无出离心，不识

yǒu yīn bú wèi lái shì huò yǒu zhòng shēng guǎng jí cái bǎo
有因不畏来世，或有众生广集财宝
xīn wú yàn zú huò yǒu zhòng shēng jù xíng shí è céng wú
心无厌足，或有众生具行十恶曾无
xiū xi cǐ shàn nán zǐ wéi bǐ děng gù bì è dào mén
休息，此善男子为彼等故，闭恶道门
kāi tiān rén lù yóu rú miào chē yùn lìng shàng shēng ān zhì
开天人路，犹如妙车运令上生安置
niè pán jiě tuō zhèng dào yǐ shì yì gù cǐ shàn nán zǐ
涅槃解脱正道。以是义故，此善男子
yú zhū tiān rén yīng shòu gòng yǎng wéi chú rú lái ā luó hē
于诸天人应受供养，唯除如来阿罗呵
sān miào sān fó tuó
三藐三佛陀。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bái fó yán
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：

shì zūn fó yú qián shuō yǒu sì chóng zhě hé děng wéi sì
世尊，佛于前说有四重者，何等为四？
ér zhū zhòng shēng fàn sì chóng yì tuì shī zhū shàn duàn miè
而诸众生犯四重已，退失诸善，断灭
shàn gēn duò yú è dào wéi běn shì yuàn fán nǎo suǒ yā
善根，堕于恶道，违本誓愿，烦恼所押，
wéi zhū tiān rén zhī suǒ zēng wù ér cǐ shàn nán zǐ jiàn rú
为诸天人之所憎恶。而此善男子见如
shì děng zhū è zhòng shēng bá bǐ kǔ nǎo zhì ān lè chù
是等诸恶众生，拔彼苦恼置安乐处，

lìng dé chōng zú
令得充足。

ěr shí fó gào mí lè pú sà shàn nán zǐ fán
尔时，佛告弥勒菩萨：善男子，凡

chà lì wáng yǒu wǔ chóng è ?ruò bǐ guó wáng fàn wǔ è
刹利王有五重恶。若彼国王犯五恶

zhě shī yú wǎng xī suǒ zào shàn gēn wàng běn shì yuàn bèi
者，失于往昔所造善根，忘本誓愿被

fán nǎo gài yuǎn lí tiān rén yī qiè lè shì duò yú è
烦恼盖，远离天人一切乐事，堕于恶

dào wú yǒu chū shí shàn nán zǐ ruò yǒu chà lì guàn dǐng
道无有出时。善男子，若有刹利灌顶

wáng zhě qiáng duó fó wù huò duó sēng wù zhāo tí sēng
王者，强夺佛物，或夺僧物、招提僧

wù huò duó xìn xīn suǒ shī zhī wù huò zì shēn duó huò
物，或夺信心所施之物，或自身夺，或

jiào rén duó shì míng dì yī jí è zhòng zuì ruò yǒu chà
教人夺，是名第一极恶重罪。若有刹

lì guàn dǐng zhī wáng fěi bàng zhèng fǎ huò shēng wén chéng
利灌顶之王，诽谤正法，或声闻乘、

huò yuán jué chéng huò fù dà chéng fěi bàng bù xìn bú
或缘觉乘、或复大乘，诽谤不信，不

lìng tuō xíng jiào lìng yīn cáng shì míng dì èr jí è zhòng
令他行教令隐藏，是名第二极恶重

zuì ruò yǒu chà lì guàn dǐng zhī wáng wéi wǒ chū jiā zhū
罪。若有刹利灌顶之王，为我出家诸

dì zǐ děng tì chú xū fā zhù jiā shā zhě ruò chí jiè
弟子等剃除须发著袈裟者，若持戒
zhě ruò wú chí jiè shēn tuō jiā shā lìng bǐ hái sù kē
者、若无持戒，身脱袈裟令彼还俗，科
bǐ yǔ zuì ruò dǎ ruò fù ruò fù mà rǔ liú xī zhū fāng
彼与罪若打若缚，若复骂辱流徙诸方，
huò qiǎn shū wù huò lìng rù yù huò duàn mìng gēn shì míng
或遣输物，或令入狱，或断命根，是名
dì sān jí è zhòng zuì ruò yǒu chà lì guàn dǐng zhī wáng
第三极恶重罪。若有刹利灌顶之王，
gù duàn fù mìng gù duàn mǔ mìng huò fù duàn wǒ dì zǐ
故断父命，故断母命，或复断我弟子
ā luó hàn mìng pò hé hé sēng chū fó shēn xuè cǐ děng
阿罗汉命，破和合僧，出佛身血，此等
wǔ nì ruò fàn yī zhǒng huò shǐ fā xīn shì míng dì sì
五逆若犯一种，或始发心，是名第四
jí è zhòng zuì ruò yǒu chà lì guàn dǐng zhī wáng bù shuō
极恶重罪。若有刹利灌顶之王，不说
yǒu yīn qì yú lái shì xíng shí è yè shí è yè zhōng
有因弃于来世行十恶业，十恶业中
duō jiào zhòng shēng xíng shí bú shàn jiàn lì shí è shì míng
多教众生行十不善建立十恶，是名
dì wǔ jí è zhòng zuì shàn nán zǐ ruò yǒu chà lì guàn
第五极恶重罪。善男子，若有刹利灌
dǐng zhī wáng cǐ děng wǔ è dàn fàn yī zhě bǐ chà lì
顶之王，此等五恶但犯一者，彼刹利

wáng shī yú wǎng xī suǒ zuò shàn gēn xī lìng sǎn miè wéi
王失于往昔所作善根，悉令散灭，违
běn shì yuàn bèi fán nǎo gài shī tiān rén lè hòu duò è dào
本誓愿被烦恼盖，失天人乐后堕恶道，
yú wú liàng jié wú yǒu chū qī
于无量劫无有出期。

shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà
善男子，此虚空孕菩萨摩诃萨，
wéi bǐ zhòngshēng gù shēng biān dì xiǎn shì qí shēn huò zuò
为彼众生故生边地显示其身，或作
shā mén pó luó mén děng wēi yí xiáng xù guān bǐ zhòng
沙门、婆罗门等，威仪庠序，观彼众
shēng suí hé shēn huà fāng biàn shì xiàn rú shì shēn xiàng zài
生随何身化，方便示现如是身相，在
zài chù chǔ yú guó wáng qián rú shì shuō fǎ xī wèi wén zhě
在处处于国王前如是说法昔未闻者，
rú lái suǒ shuō yī qiè zhì fǎ shēn shēn jīng diǎn chí jiè
如来所说一切智法甚深经典，持戒、
rěn rǔ zhū dì xíng xiàng wéi shuō shì xiàn zhī bǐ chà lì
忍辱、诸地行相为说示现。知彼刹利
guàn dǐng zhī wáng xī zào zhū zuì zuò bù shàn xíng zì huǐ
灌顶之王，昔造诸罪作不善行，自悔
zì cán yù dé xiè guò gèng bù gǎn zào shě lí è shì yǒu
自惭欲得谢过更不敢造，舍离恶事有
huǐ guò zhě hòu zuò fú dé hēng dà bù shī jiàn lì shàn yè
悔过者，后作福德行大布施建立善业，

wǎng shēngshàng jiè jí dé jiě tuō
往生上界即得解脱。

shàn nán zǐ yī qiè dà chén yǒu wǔ zhòng zuì ruò
善男子，一切大臣有五重罪。若
yǒu dà chén duó qǔ fó wù huò duó sēng wù zhāo tí sēng
有大臣，夺取佛物，或夺僧物、招提僧
wù shì míng dì yī chóng zuì ruò yǒu dà chén pò guó
物，是名第一重罪。若有大臣，破国
cūn yì huò pò jù luò huò pò chéng huáng huò pò tuō
村邑，或破聚落，或破城隍，或破他
guó shì míng dì èr chóng zuì ruò yǒu dà chén fěi bàng
国，是名第二重罪。若有大臣，诽谤
zhèng fǎ huò shēng wén chéng huò yuán jué chéng huò yī qiè
正法，或声闻乘、或缘觉乘、或一切
zhì chéng ruò zì fěi bàng ruò jiāo tuō bàng bú lìng xiū
智乘，若自诽谤，若教他谤，不令修
xíng yīn mò bù xiǎn shì míng dì sān chóng zuì ruò yǒu
行，隐没不显，是名第三重罪。若有
dà chén yú fó shì zūn chū jiā dì zǐ gù shēng rǎo luàn
大臣，于佛世尊出家弟子，故生扰乱
ér kǒng bù zhī ruò yǒu chí jiè ruò bù chí jiè ruò yǒu
而恐怖之，若有持戒、若不持戒，若有
jīng jìn ruò bù jīng jìn tuō bǐ jiā shā bī lìng hái sú
精进、若不精进，脱彼袈裟逼令还俗，
huò yǔ shēn zuì huò dǎ huò fù jìn xì mà rǔ hē chì kǒng
或与身罪或打或缚，禁系骂辱呵叱恐

bù huò lìng shū wù huò lìng rù yù huò duàn mìng gēn
怖，或令输物，或令入狱，或断命根，
rú shì míng wéi dì sì chóng zuì ruò yǒu dà chén zào zuò
如是名为第四重罪。若有大臣造作
wǔ nì huò yī huò èr huò sān huò sì huò jù
五逆，或一、或二、或三、或四，或具
wǔ zhǒng zào zuì è yè rú shì míng wéi dì wǔ chóng zuì
五种造罪恶业，如是名为第五重罪。
shàn nán zǐ ruò yǒu dà chén cǐ wǔ zhǒng zhōng ruò fàn yī
善男子，若有大臣此五种中若犯一
zhě bǐ děng dà chén shī yú wǎng yè suǒ zuò shàn gēn jiē
者，彼等大臣失于往业，所作善根皆
xī miè jìn wéi běn shì yuàn shī tiān rén lè duò yú è
悉灭尽，违本誓愿失天人乐，堕于恶
dào shòu dà jí kǔ
道受大极苦。

shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà
善男子，此虚空孕菩萨摩诃萨，
wéi bǐ zhòng shēng shēng yú biān dì gù zhù biān dì shì xiàn
为彼众生生于边地，故住边地示现
shēn xiàng zuò shā mén shēn wēi yí xiáng xù wéi bǐ shuō fǎ
身相，作沙门身威仪庠序为彼说法。
huò fù xiàn yú pó luó mén shēn róng yí qí sù huò zuò
或复现于婆罗门身，容仪齐肃，或作
tóng zǐ ér wéi shuō fǎ zài zài chù chù shì xiàn shēng xiàng
童子而为说法。在在处处示现生相，

zhī bǐ děng bèi suí yǒu shàn gēn ér wéi shuō fǎ wèi céng yǒu
知彼等辈随有善根而为说法。未曾有
zhě zhū fó suǒ shuō shēn miào jīng diǎn zhū tuó luó ní rěn rǔ
者诸佛所说深妙经典诸陀罗尼忍辱
zhū dì wèi yù shuō fǎ zuò shì fāng biàn lìng zhū chén děng
诸地慰喻说法，作是方便，令诸臣等
huǐ guò fā lù xīn shēng cán kuì chàn bǐ è yè shě lí
悔过发露心生惭愧，忏彼恶业舍离
zhòng zuì jiāo xiū bù shī jīng jìn chí jiè jiàn lì shàn
众罪，教修布施、精进持戒，建立善
yè wǎng shēng shàng fāng dé niè pán dào
业往生上方得涅槃道。

shàn nán zǐ shēng wén zhī rén yǒu wǔ zhǒng shì fàn
善男子，声闻之人有五种事犯

dà zhòng zuì hé děng wéi wǔ yī zhě shā shēng èr
大重罪。何等为五？一者、杀生，二
zhě xíng yín sān zhě jié dào sì zhě wàng yǔ wǔ
者、行淫，三者、劫盗，四者、妄语，五
zhě pò huài xíng xiàng chū fó shēn xuè shì míng wǔ zhǒng fàn
者、破坏形像出佛身血，是名五种犯
dà zhòng zuì ruò wǒ shēng wén zhū dì zǐ děng yú wǔ shì
大重罪。若我声闻诸弟子等，于五事
zhōng dàn fàn yī zhě nǎi zhì rú shàng suǒ shuō zhī shì shì
中但犯一者，乃至如上所说之事，是
xū kōng yùn pú sà mó hē sà wéi bǐ děng gù wǎng shēng
虚空孕菩萨摩诃萨，为彼等故往生

bǐ chù shì xiàn shēn xiàng huò zuò shā mén jí pó luó mén
彼处示现身相，或作沙门及婆罗门，
yǐ bǐ wēi yí xiàn bǐ shēn xiàng wéi shuō zhǒng zhǒng wēi miào
以彼威仪现彼身相，为说种种微妙
fǎ yì yī qiè zhì rén suǒ shuō shēn shēn zhǒng zhǒng fǎ mén xiū
法义一切智人所说甚深种种法门修
duō luó děng zhū tuó luó ní yī qiè zhū dì xiǎn yáng xuān shuō
多罗等诸陀罗尼一切诸地显扬宣说，
lìng bǐ děng wén huǐ xī suǒ zào zhǒng zhǒng zhū è ?yì niàn
令彼等闻悔昔所造种种诸恶，忆念
bú wàng shēn shēng cán kuì chàn huǐ bǐ zuì gèng bù gǎn zuò
不忘深生惭愧，忏悔彼罪更不敢作；
chàn huǐ zuì yǐ xiū xíng bù shī bèi xíng kǔ xíng jīng qín
忏悔罪已，修行布施，备行苦行，精勤
yǒng měng mìng zhōng shàng shēng hòu dé niè pán jí biàn fā xīn
勇猛，命终上生后得涅槃，即便发心
rù yú dà chéng xíng pú sà hēng
入于大乘行菩萨行。

shàn nán zǐ dà chéng zhī rén yǒu bā zhǒng shì fàn
善男子，大乘之人有八种事，犯
yú dà zuì zào bā chóng yǐ lìng bǐ chū xíng zhū pú sà
于大罪；造八重已，令彼初行诸菩萨
děng shī bǐ wǎng xī suǒ zhǒng shàn gēn jiē xī miè shī wéi
等失彼往昔，所种善根皆悉灭失，违
běn shì yuàn wéi fán nǎo gài shǐ zhū tiān rén zhī suǒ qīng hū
本誓愿为烦恼盖，使诸天人之所轻忽，

wéi bèi dà chéng jí duò è dào yú duō shí jiān zài fán
违背大乘即堕恶道，于多时间在烦
nǎo chù lí shàn zhī shí shàn nán zǐ hé děng wéi bā ruò
恼处离善知识。善男子，何等为八？若
yǒu zhòng shēng yǐ yú wǎng xī zào è yīn yuán shēng bú jìng
有众生，以于往昔造恶因缘生不净
chà bǐ děng zhòng shēng yǐ bù duō zhǒng shàn gēn yīn yuán gù
刹，彼等众生以不多种善根因缘故，
yīn shàn zhī shí nǎi néng dé wén shèn shēn dà chéng wēi miào jīng
因善知识乃能得闻甚深大乘微妙经
diǎn bǐ zhòng shēng děng xīn yì xiá liè yì fù bù néng duō
典。彼众生等心意狭劣，亦复不能多
zhǒng shàn gēn shì chū xíng pú sà suī fù fā yú ā nòng
种善根。是初行菩萨，虽复发于阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí xīn wén shì shèn shēn kōng xiàng
多罗三藐三菩提心，闻是甚深空相
jīng diǎn wéi tuō jiě shuō dú sòng rú qí suǒ wén rú qí
经典，为他解说读诵，如其所闻，如其
suǒ sòng wéi zhǒng zhǒng yú chī yǎ yáng zhòng shēng rú shì zhī
所诵，为种种愚痴哑羊众生如是之
bèi xuān yáng fū yǎn yú bǐ qián shuō yī qiè zhì fǎ jiào lìng
辈宣扬敷演，于彼前说一切智法教令
dú sòng ér bǐ fán fū wú yǒu gōng láo yǐ fán fū xīn
读诵，而彼凡夫无有功劳，以凡夫心
bù néng dé jiě shèn shēn fǎ yì wén shì fǎ yǐ shēng kǒng
不能得解甚深法意，闻是法已生恐

bù xīn xīn shēng huǐ méi jí biàn bèi yú ā nòu duō luó
怖心，心生悔没，即便背于阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí yú shēng wén xíng zhōng fā xīn xiū xué
三藐三菩提，于声闻行中发心修学。

yīn shì
音释

qū dī qū qiū jiā qiē dī zhí ní qiē jì bié
佻抵(佻丘迦切抵直尼切)。记荊

bié bì liè qiē jì bié wèi shòu jiāng lái chéng fó zhī jì
(荊必列切记荊谓授将来成佛之记

jié guó míng hào zhī bié yě juē qí yuè qiē yùn
劫国名号之荊也)。擗(其月切)。孕

yí zhèng qiē rèn yě lǔ lóng wǔ qiē xián dì
(以证切妊也)。鹵(笼五切咸地

yě yá wǔ jiē qiē yán yá yě kuài kǔ kuì
也)。崖(五皆切岩崖也)。块(苦溃

qiē tǔ kuài yě jiāng shí jiāng jū liáng qiē yì shí
切土块也)。礪石(礪居良切亦石

yě luǒ láng guǒ qiē chì tǐ yě láng wǔ láng
也)。裸(郎果切赤体也)。廊庑(廊

lǔ dāng qiē wǔ wén fǔ qiē suì hú guì qiē shū bù
鲁当切庑文甫切)。總(胡桂切踈布

yě xī xiān qí qiē jiǎo wài shòu yě yī jiǎo zài bí yī
也)。犀(先齐切徼外兽也)一角在鼻一

jiǎo zài dǐng xíng sì shuǐ niú yuē xī niú mèng mò fēng qiē
角在顶形似水牛曰犀牛)。寤(莫凤切

mèng mèi yě lou luò hóu qiē yòu láng dòu qiē shì
寤寐也)。喽（落侯切又郎斗切）。贯
shí yè qiē qián jù yán qiē bō bó gū
（时夜切）。钳（巨盐切）。晡（博孤
qiē gòu hú kǒu qiē
切）。姤（胡口切）。

xū kōng yùn pú sà jīng juàn xià
虚空孕菩萨经卷下

suí tiān zhū sān zàng dū nuó jué duō yì
隋天竺三藏闍那崛多译

shàn nán zǐ shì míng pú sà zuì chū fàn yú dì yī
善男子，是名菩萨最初犯于第一

dà zuì shì shàn nán zǐ fàn shì zuì yǐ shī yú yī qiè
大罪。是善男子犯是罪已，失于一切

wǎng xī suǒ zào zhū shàn gēn děng wéi běn shì yuàn bèi fán
往昔所造诸善根等，违本誓愿，被烦

nǎo jiàng bù dé shàngshēng yì fù bù néng dé niè pán lè
恼降不得上生，亦复不能得涅槃乐，

tú zì xū xíng yú pú sà hēng wàng pú tí xīn hòu duò è
徒自虚行于菩萨行，忘菩提心后堕恶

dào shàn nán zǐ shì gù pú sà yù huà zhòngshēng xiān
道。善男子，是故菩萨欲化众生，先

xū zhī xīn yīng zhī qí xíng rú qí bǐ xíng cì wéi shuō
须知心，应知其行，如其彼行次为说

fǎ pì rú yǒu rén yù rù dà hǎi yīng xiān zhī bǐ shuǐ
法。譬如有人欲入大海，应先知彼水

zhī shēn qiǎn rán hòu dāng rù nǎi zhì lüè shuō cǐ xū kōng
之深浅然后当入，乃至略说。此虚空

yùn pú sà mó hē sà wéi yú bǐ děng zhū zhòngshēng bèi
孕菩萨摩诃萨，为于彼等诸众生辈，

xiàn shēng bǐ guó shì xiàn shēn xiàng shàn néng zhī bǐ ruò gān
现生彼国示现身相，善能知彼若干

zhòngshēng fàn yú zhòng zuì wèi duò è dào
众生犯于重罪畏堕恶道。

ruò fù yǒu rén bù wèi zuì gù huò wén tuō shuō
若复有人怖畏罪故，或闻他说

chēng bī xū kōng yùn pú sà míng zhě huò fù yù lè jiàn
称彼虚空孕菩萨名者，或复欲乐见

bī pú sà ér bī pú sà wéi yù chàn huǐ shēn zhòng zuì
彼菩萨，而彼菩萨为欲忏悔深重罪

gù yú hòu yè shí xiāng tāng zǎo yù zhù jìng yī shang
故，于后夜时，香汤澡浴著净衣裳，

shāo chén shuǐ xiāng duō qié luó xiāng yòu xī zhù dì hé
烧沉水香、多伽罗香，右膝著地，合

zhǎng xiàng dōng dāng zhì xīn chēng bī xū kōng yùn pú sà míng
掌向东，当至心称彼虚空孕菩萨名

hào shí xū kōng yùn pú sà zhī bī chū fā pú tí dào
号。时虚空孕菩萨，知彼初发菩提道

xīn rén xíng zuì fú qīng zhòng suí qí gēn xìng ér wéi xiàn
心人行罪福轻重，随其根性而为现

shēn huò fù zuò yú pó luó mén shēn nǎi zhì tóng nán tóng
身，或复作于婆罗门身，乃至童男、童

nǚ zhī shēn zài xiàn qián zhù xiàn qián zhù yǐ wéi yù lián
女之身在现前住。现前住已，为欲怜

mǐn chū fā xīn gù guān bī pú sà běn qǐ zhòng yè zuì
愍初发心故，观彼菩萨本起重业罪

guò yīn yuán jiāo lìng chàn huǐ wéi bī shì xiàn shēn shēn shàn qiǎo
过因缘教令忏悔，为彼示现甚深善巧

wēi miào fāng biàn shuō yú zuì shàng dà chéng fǎ yào jiāo lìng
微妙方便说于最上大乘法要，教令
jiàn lì sān mèi rěn mén zhū tuó luó ní shuō dì děng fǎ lìng
建立三昧忍门诸陀罗尼说地等法，令
qí jiě tuō yī qiè è dào zhòng zuì yīn yuán zhù bù zhuǎn
其解脱一切恶道重罪因缘，住不转
dì xiàng yú ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yòu dé
地，向于阿耨多罗三藐三菩提；又得
dà lì yóu rú jīn gāng chéng láo gù xīn yú liù bō luó
大力犹如金刚成牢固心，于六波罗
mì zhōng yòu dé chéng jiù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
蜜中又得成就阿耨多罗三藐三菩
tí shì xū kōng yùn pú sà huò zhòngshēngqián shì xiàn jī
提。是虚空孕菩萨，或众生前示现已
shēn xiàn zì shēn yī ér wéi shuō fǎ
身，现自身已而为说法。

ruò xū kōng yùn pú sà wèi wéi xiàn yú shēn shí shí
若虚空孕菩萨未为现于身时，时
bǐ chū xíng pú sà dà shì gèng yú hòu yè xiāng tāng zǎo
彼初行菩萨大士，更于后夜，香汤澡
yù zhù jìng yī shang shāo chén shuǐ xiāng qiú bǐ dōng fāng huáng
浴著净衣裳，烧沉香，求彼东方黄
bái dà shì míng ā lóu nuó ér kǒu chàng yán rén ā lóu
白大士名阿楼那，而口唱言：仁阿楼
nuó rǔ dà cí bēi yù chū xiàn zhào cǐ yán fú tí lián
那，汝大慈悲，欲出现照此阎浮提。怜

mǐn wǒ gù qǐ cí bēi xīn fù hù yú wǒ wéi wǒ zī
愍我故，起慈悲心覆护于我，为我咨
bái xū kōng yùn pú sà lìng xū kōng yùn pú sà shì wǒ fāng
白虚空孕菩萨，令虚空孕菩萨示我方
biàn wǒ jīn yù chàn suǒ yǒu zhòng zuì lìng wǒ yú shèng dà
便。我今欲忏所有重罪，令我于圣大
chéng zhī zhōng dé dà zhì yǎn zuò shì quàn qǐng lǐ bài yǐ
乘之中得大智眼。作是劝请礼拜已
qì hái guī běn chù ān yīn shuì mián ěr shí dōng fāng
讫，还归本处安隐睡眠。尔时，东方
huáng bái dà shì ā lóu nuó chū shí xū kōng yùn pú sà
黄白大士阿楼那出时，虚空孕菩萨
jí lái xiàn shēn yú shuì mián mèng zhōng zài bǐ fàn zhòng pú
即来现身，于睡眠梦中，在彼犯重菩
sà zhī qián shì xiàn jǐ shēn jiāo bǐ zhòng zuì chū xíng pú
萨之前示现己身，教彼重罪初行菩
sà dà zhì fāng biàn huǐ suǒ fàn zuì huò fù shì xiàn dà fāng
萨大智方便悔所犯罪；或复示现大方
biàn zhì lìng bǐ chū fā dào xīn pú sà dé bǐ sān mèi
便智，令彼初发道心菩萨得彼三昧，
míng wú wàng shī pú tí zhī xīn ān zhǐ zhù yú dà chéng
名无忘失菩提之心，安止住于大乘
fǎ zhōng sù mǎn chéng jiù liù bō luó mì
法中，速满成就六波罗蜜。

fù cì shàn nán zǐ huò yǒu chū xíng pú sà jiàn
复次，善男子，或有初行菩萨，见

xíng pú sà hēng zhě zhì qí rén suǒ ér gào bǐ yán rǔ
行 菩 萨 行 者， 至 其 人 所 而 告 彼 言： 汝
bù néng xíng pú sà liù bō luó mì yì bù néng chéng jiù
不 能 行 菩 萨 六 波 罗 蜜， 亦 不 能 成 就
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí rǔ dāng fā shēng wén
阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提。 汝 当 发 声 闻、
pì zhī fó xīn rǔ yú fán nǎo jí dé jiě tuō nǎi zhì
辟 支 佛 心， 汝 于 烦 恼 即 得 解 脱。 乃 至
rú qián shuō shàn nán zǐ shì míng dì èr pú sà fàn yú
如 前 说。 善 男 子， 是 名 第 二 菩 萨 犯 于
zhòng zuì
重 罪。

fù cì shàn nán zǐ huò yǒu chū xíng pú sà jiàn
复 次， 善 男 子， 或 有 初 行 菩 萨， 见
tuō zhòng shēng zuò rú shì yán rén zhě wù xíng bō luó tí
他 众 生 作 如 是 言： 仁 者 勿 行 波 罗 提
mù chā pí ní jiè lǜ yú shì fǎ zhōng wù wéi jīng jìn
木 叉 毗 尼 戒 律， 于 是 法 中 勿 为 精 进。
rǔ sù fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn rǔ sù
汝 速 发 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 心， 汝 速
dú sòng dà chéng jīng diǎn rǔ suǒ zuò sān zhǒng zhū fán nǎo
读 诵 大 乘 经 典。 汝 所 作 三 种 诸 烦 恼
xíng wèi shēn kǒu yì yīn cǐ è yè zhū fán nǎo gù jí
行， 谓 身 口 意， 因 此 恶 业 诸 烦 恼 故， 即
dé qīng jìng nǎi zhì rú qián suǒ shuō shàn nán zǐ shì míng
得 清 净。 乃 至 如 前 所 说。 善 男 子， 是 名

chū xíng pú sà dì sān fàn yú zhòng zuì
初行菩萨第三犯于重罪。

fù cì shàn nán zǐ huò yǒu pú sà jiàn yú tuō
复次，善男子，或有菩萨，见于他
rén zuò rú shì shuō rǔ zhū rén bèi shě shēng wén chéng mò
人作如是说：汝诸人辈，舍声闻乘莫
tīng dú sòng mò wéi tuō shuō fù cáng wù shì rǔ děng shàn
听读诵，莫为他说覆藏勿示。汝等善
nán zǐ mò shì shēng wén chéng rǔ ruò xíng cǐ shēng wén chéng
男子莫示声闻乘！汝若行此声闻乘
zhě bù dé dà guǒ bù néng duàn chú zhū fán nǎo jié rǔ
者，不得大果，不能断除诸烦恼结。汝
dàn shuō qīng jìng dà chéng jīng diǎn tīng sòng shòu chí wéi tuō
但说清净大乘经典，听诵受持为他
xiǎn shuō yǐ cǐ yīn yuán rǔ dé dù tuō yī qiè è dào
显说，以此因缘，汝得度脱一切恶道，
dé miè yī qiè zhū è děng yè dāng sù chéng jiù ā nù
得灭一切诸恶等业，当速成就阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí bǐ rén ruò wén chū xíng pú sà
多罗三藐三菩提。彼人若闻初行菩萨
rú shì yán zhě suí shùn cǐ xíng bǐ děng èr rén jiē fàn
如是言者，随顺此行，彼等二人皆犯
zhòng zuì shàn nán zǐ shì míng dì sì fàn yú zhòng zuì
重罪。善男子，是名第四犯于重罪。

fù cì shàn nán zǐ chū xíng pú sà cháng xíng liǎng
复次，善男子，初行菩萨常行两

shé yǐ xīn kǒu xiāng wéi fán suǒ dú sòng dà chéng jīng diǎn
舌，以心口相违。凡所读诵大乘经典，
qiú míng wén gù wéi lì yǎng gù wéi dé zūn zhòng qiú gòng
求名闻故，为利养故，为得尊重求供
yǎng gù zuò rú shì xīn dú sòng jīng diǎn wéi tuō jiě shuō
养故，作如是心读诵经典，为他解说
shòu chí xuān tōng ruò wéi tuō shuō fāng biàn suí yí yú tuō
受持宣通。若为他说方便随宜，于他
biān wén fù xiàng tuō shuō wǒ jīn shēn shì dà chéng zhī rén
边闻复向他说：我今身是大乘之人，
zì yú fēi yě fā rú shì děng jí dù zhī xīn yǐ lì
自余非也。发如是等嫉妒之心。以利
yǎng gù huò jiàn qí yú dà chéng xíng zhě cóng tuō rén biān
养故，或见其余大乘行者从他人边
suǒ dé cái bǎo sì shì gòng yǎng yǐ shì yīn yuán bǐ děng
所得财宝四事供养，以是因缘，彼等
jí biàn shēng chēn hèn xīn wéi bǐ pú sà chù chù liú bù
即便生嗔恨心，为彼菩萨处处流布
bī è míng wén huǐ rǔ mà lì fěi bàng qīng jiàn chēng yù
鄙恶名闻，毁辱骂詈诽谤轻贱，称誉
zì jǐ yǐ rú shì děng jí dù xīn gù xiàng yú tuō rén
自己。以如是等嫉妒心故，向于他人
shuō shàng rén fǎ wǒ dé shàng rén rú shì shàng fǎ wǒ
说上人法：我得上人。如是上法，我
dé wǒ zhī yǐ shì yīn yuán shì rén wéi yú běn shì yuàn
得我知。以是因缘，是人违于本誓愿

gù bèi fán nǎo jiàng bèi dà chéng fǎ bǐ děng zhòngshēng yú
故，被烦恼降背大乘法。彼等众生于
dà chéng zhōng fàn dà zhòng zuì nǎi zhì shě shēn duò yú è
大乘中，犯大重罪乃至舍身堕于恶
dào pì rú yǒu rén yù cǎi zhēn bǎo yì bǎo zhōu biān ér bú
道。譬如有人欲采珍宝诣宝洲边而不
rù hǎi suī fù rù hǎi zài yú zhōng lù zì pò chuán bó
入海，虽复入海在于中路自破船舶，
ér bǐ chī rén yú hǎi shuǐ nèi biàn qǔ mìng zhōng shàn nán
而彼痴人于海水内便取命终。善男
zǐ rú shì rú shì qí chū xíng pú sà děng fā xīn yù
子，如是如是其初行菩萨等，发心欲
rù dà chéng zhī hǎi ér bǐ chī rén yīn jí dù gù huǐ
入大乘之海，而彼痴人因嫉妒故毁
bàng wàng yǔ yǐ shì yīn yuán bǐ děng chī rén pò xìn xíng
谤妄语，以是因缘，彼等痴人破信行
chuán pò xìn xíng yǐ miè zhì mìng gēn shàn nán zǐ qí
船，破信行已灭智命根。善男子，其
chū xíng pú sà rú shì yú chī wú zhì shǎo wén yǐ jí dù
初行菩萨如是愚痴无智少闻，以嫉妒
yīn yuán wàng yǔ huǐ tuō suí fàn dà zuì shàn nán zǐ shì
因缘，妄语毁他遂犯大罪。善男子，是
míng chū fā xīn pú sà dì wǔ fàn dà zhòng zuì
名初发心菩萨第五犯大重罪。

fù cì shàn nán zǐ yǒu dāng lái shì chū xíng pú
复次，善男子，有当来世初行菩

sà huò fù sù rén chū jiā rén děng suǒ yǒu shèn shēn kōng
萨，或复俗人、出家人等，所有甚深空
xiàng fǎ mén wēi miào jīng diǎn yǐ zhū tuó luó ní zhū
相法门微妙经典——以诸陀罗尼、诸
dì zhū rěn yǐ zhǒngzhǒng xíng děng ér zhuāng yán zhī wéi
地、诸忍，以种种行等而庄严之，为
zhū dà zhì zhū pú sà děng zuò yú qín qiú kǔ xíng jìng jiè
诸大智诸菩萨等，作于勤求苦行境界
yú dà chéng jīng huò dú huò sòng huò jiě shuō xuān yáng
——于大乘经或读或诵，或解说宣扬，
wéi tuō fū yǎn fēn bié guǎng xuān ér yǔ tuō yán wǒ zì
为他敷演分别广宣，而语他言：我自
rán jiě rú shì jīng diǎn zì rán zhèng zhī zì rán míng
然解如是经典，自然证知，自然明
liǎo wéi wǒ yī rén wéi rǔ děng gù cí bēi yǎn shuō rǔ
了。唯我一人为汝等故慈悲演说。汝
cóng wǒ wén yǐ rú shì sī wéi rú shì dú sòng rú shì
从我闻已，如是思惟，如是读诵，如是
shèn shēn fǎ zhōng zì rán xiǎo liǎo rǔ yǐ shì yīn yuán dāng
甚深法中自然晓了，汝以是因缘当
dé zhī jiàn rú wǒ jīn zhě ér bù kěn yán wǒ dú wǒ
得知见如我今者。而不肯言：我读我
sòng rú shì shèn shēn wēi miào jīng diǎn wéi rǔ shuō yě rú
诵如是甚深微妙经典，为汝说也。如
shì zhī rén cóng qí sì bèi qiú lì yǎng gù zì mài qí shēn
是之人，从其四辈求利养故自卖其身；

yǐ shì yīn yuán yī qiè sān shì duō tuó ā qié dù ā luó
以是因缘，一切三世多陀阿伽度阿罗
hē sān miǎo sān fó tuó jí dà pú sà mó hē sà yī
河三藐三佛陀，及大菩萨摩诃萨，一
qiè zhū shèng fù qié luó suǒ bǐ zhū chī rén dé bō luó
切诸圣富伽罗所，彼诸痴人得波罗
yí zuì fàn bǐ dà zhòng xū wàng kuáng huò yī qiè tiān
夷罪，犯彼大重，虚妄诳惑一切天
rén rú shì chī rén yì fù wú yǒu dà chéng zhī fēn kuàng
人。如是痴人亦复无有大乘之分，况
rù dà chéng yē kuàng dé shèng chù kuàng fù dāng dé chéng
入大乘耶？况得胜处？况复当得成
jiù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yē pì rú yǒu rén
就阿耨多罗三藐三菩提耶？譬如有人
yù xíng yuǎn lù zhì yú kuàng yě yǐ jī kě suǒ bī hū
欲行远路，至于旷野以饥渴所逼，忽
zhí guǒ lín biàn rù bǐ chù qiú shí yīn yuán yù huó mìng
值果林便入彼处，求食因缘欲活命
gù ér bǐ zhī rén hū yù dà shù huā guǒ chōng zú xiāng
故。而彼之人，忽遇大树花果充足香
měi chéng jiù yù yǐ dé wèi dé shì wèi yǐ gèng shàng dú
美成就，遇已得味，得是味已更上毒
shù ér fú dú guǒ fú yǐ mìng zhōng shàn nán zǐ rú
树而服毒果，服已命终。善男子，如
shì rú shì yú chī rén bèi jīn yǐ huò dé rén shēn zhí shàn
是如是愚痴人辈，今已获得人身值善

zhī shí yī yī zhī shí rù yú dà chéng bǐ děng zhòng shēng
知识，依倚知识入于大乘。彼等众生
qiú lì yǎng gù hǎo zì chēng yù huǐ bàng tuō rén dé rú
求利养故，好自称誉毁谤他人，得如
shì děng fàn dà zhòng zuì fàn zhòng zuì yǐ wéi zhū zhì rén
是等犯大重罪；犯重罪已，为诸智人
zhī suǒ qīng màn dāng duò è dào yǐ shì yīn yuán yī qiè
之所轻慢，当堕恶道。以是因缘，一切
chà lì pó luó mén pí shě shǒu tuó bù dé qīn jìn
刹利、婆罗门、毗舍、首陀不得亲近。
ruò yǒu zhū rén qīn jìn bǐ zhě rú shì rén bèi jí wéi yī
若有诸人亲近彼者，如是人辈即违一
qiè dà zhì shèng rén chéng dà guò zuì shàn nán zǐ shì
切大智圣人，成大过罪。善男子，是
míng chū xíng pú sà fàn yú dì liù dà zhòng zuì yě
名初行菩萨犯于第六大重罪也。

fù cì shàn nán zǐ dāng lái zhī shì huò yǒu chà
复次，善男子，当来之世或有刹
lì zhū guó wáng děng wéi zhū è xíng pó luó mén guó shī
利诸国王等，为诸恶行婆罗门国师、
è xíng dà chén è xíng yī shī děng shí shì yú chī
恶行大臣、恶行医师等——实是愚痴，
wèi jǐ dà zhì yǒu dà cái néng duō shòu fēng lù ér bǐ
谓己大智有大才能，多受封禄——而彼
rén děng xiū zhū shī xíng zào zhòng fú yè bǐ zhū rén bèi
人等，修诸施行造众福业。彼诸人辈，

yīn shǎo bù shī xiū xíng yì gù jiāo màn fàng yì wèi jǐ yǒu
因少布施修行义故，憍慢放逸谓己有
dào quàn chà lì wáng gòng wǒ dì zǐ zhū shā mén děng hù
道，劝刹利王共我弟子诸沙门等互
xiāng zhēng jìng gèng xiāng pò huài huò quàn shā mén gòng chà lì
相诤竞更相破坏，或劝沙门共刹利
wáng gèng xiāng dòu zhēng bǐ è rén bèi yī chà lì wáng yǔ
王更相斗争。彼恶人辈依刹利王，与
bǐ qiū zuì huò shuì cái wù bǐ zhū bǐ qiū yǐ chà lì
比丘罪或税财物。彼诸比丘以刹利
wáng zhū dà chén děng bī pò yīn yuán gù huò shū jǐ wù
王、诸大臣等逼迫因缘故，或输己物，
huò shū sēng wù huò shū zhāo tí sēng wù yǐ shì zhū wù
或输僧物，或输招提僧物，以是诸物
shū shuì gòng guān yǔ bǐ è rén ér bǐ è rén cóng zhū bǐ
输税供官与彼恶人。而彼恶人从诸比
qiū qǔ shì zhū wù fèng chà lì wáng bǐ děng èr rén xī jiē
丘取是诸物奉刹利王，彼等二人悉皆
fàn yú dà zhòng zuì yě bǐ zhū chà lì jí è rén děng
犯于大重罪也。彼诸刹利及恶人等，
gòng zhū bǐ qiū hù xiāng dòu zhēng yǐ shì yīn yuán shě bǐ
共诸比丘互相斗争，以是因缘，舍彼
zhèng fǎ jiàn lì fēi fǎ qǔ bǐ fēi fǎ yuǎn lí zhèng fǎ
正法建立非法，取彼非法远离正法，
shě yī dà chéng suǒ shuō jīng diǎn pí ní jiè lǜ yōu bō
舍依大乘所说经典毗尼戒律、忧波

tí shě mó hē yōu bō tí shě yuǎn lí cí bēi bō rě
提舍、摩诃忧波提舍，远离慈悲般若
bō luó mì shàn qiǎo fāng biàn jí yú jīng diǎn jiè lǜ zhī xíng
波罗蜜善巧方便及余经典戒律之行，
rú lái suǒ shuō mò bú qì shě wéi yù rǎo luàn zhū bī qiū
如来所说莫不弃舍，为欲扰乱诸比丘
gù xū xīn héng gòu wéi fó jiè lǜ zì zào fǎ zhì zào
故，虚心横构违佛戒律自造法制，造
fǎ zhì yǐ rǎo luàn bī qiū lìng zhū bī qiū jiē xī yuǎn lí
法制已扰乱比丘，令诸比丘皆悉远离
shē mó tuō guān zhèng xíng zhèng niàn nǎi zhì shǐ yú chán dìng
奢摩他观正行正念，乃至使于禅定
zhī zhě jiē shēng fèn huì rǎo luàn zhī xīn cháng héng dòu zhèng
之者皆生忿恚扰乱之心常恒斗争，
yǐ shì yīn yuán lìng zhū bī qiū shēng zhū fán nǎo bù dé
以是因缘，令诸比丘生诸烦恼不得
jì dìng
寂定。

ěr shí bǐ děng zhū bī qiū bèi shī zhèng xìn fǎ
尔时，彼等诸比丘辈，失正信法，
shī shàn bī qiū wēi yí fǎ shì lìng duò zhū jiàn yǐ shì
失善比丘威仪法式，令堕诸见，以是
yīn yuán lìng zhū bī qiū jiē xī xiè dài duō shì shì niàn
因缘，令诸比丘皆悉懈怠多事世念，
bù néng chí jiè pò jiè shě jiè bú fù néng yī shā mén
不能持戒，破戒舍戒，不复能依沙门

fǎ zé kǒu yán wǒ shì shā mén bǐ qiū suī fù chàng yán
法 则 ， 口 言 我 是 沙 门 比 丘 ， 虽 复 唱 言
wǒ shì fàn hàng jǔ dòng shēng qì yóu rú bèi shēng bù yī
我 是 梵 行 ， 举 动 声 气 犹 如 贝 声 ， 不 依
zhèng fǎ ér shuō yú fǎ rú shì zhī děng zhū bǐ qiū bèi
正 法 而 说 于 法 。 如 是 之 等 诸 比 丘 辈
jí zhū juàn shǔ yú chà lì wáng suǒ bìng zhū chén mǐn yǐ
及 诸 眷 属 ， 于 刹 利 王 所 并 诸 臣 民 ， 以
shū wù gù zēng bèi gòng yǎng rú shì děng bèi zhū è bǐ
输 物 故 ， 增 倍 供 养 。 如 是 等 辈 诸 恶 比
qiū yú sù rén qián shuō zhū yǒu dé ā lán ruò děng kòng xián
丘 ， 于 俗 人 前 说 诸 有 德 阿 兰 若 等 空 闲
bǐ qiū bú shàn zhī shì lìng bǐ chà lì zhū è chén děng
比 丘 不 善 之 事 ， 令 彼 刹 利 、 诸 恶 臣 等
bìng zhū juàn shǔ suí yú jīng jìn chí jiè bǐ qiū shēng bú
并 诸 眷 属 ， 遂 于 精 进 持 戒 比 丘 生 不
shàn xīn fěi bàng zhī xīn yú jīng jìn bǐ qiū suǒ yǒu zī
善 心 、 诽 谤 之 心 ， 于 精 进 比 丘 所 有 资
cái jiē xī duó qǔ duó yǐ zhuǎn shī sòng jīng bǐ qiū bǐ
财 皆 悉 夺 取 ， 夺 已 转 施 诵 经 比 丘 。 彼
děng èr rén xī fàn zhòng zuì hé yǐ gù qí chán dìng bǐ
等 二 人 悉 犯 重 罪 。 何 以 故 ？ 其 禅 定 比
qiū zhēn shí fú tián rú shì guān yǐ yìng lìng xiū yè bú
丘 真 实 福 田 ， 如 是 观 已 应 令 修 业 ， 不
lìng bǐ děng zhī bǐ sēng wù ér chán dìng bǐ qiū dāng dé
令 彼 等 知 彼 僧 务 。 而 禅 定 比 丘 ， 当 得

sān mèi zhū tuó luó ní zhū rěn dì děng dāng zuò fǎ qì
三昧诸陀罗尼、诸忍地等，当作法器，
zhēn shì fú tián zhēn shí fú qì wéi shì jiān yǎn wéi bǐ
真是福田，真实福器，为世间眼，为彼
shì jiàn zuò dà guāng míng xiǎn shì shàn lù wéi jiàn yè dì
世间作大光明显示善路，为建业地
yú fán nǎo tián jiāo bǐ zhòngshēng jiē lìng dé dù dù yǐ
于烦恼田，教彼众生皆令得度，度已
jiàn lì niè pán zhī dào shàn nán zǐ shì míng chū xíng pú
建立涅槃之道。善男子，是名初行菩
sà yǒu bā zhǒngzhòng zuì ér bú yòng gōng shě lí èr chù
萨有八种重罪而不用功舍离二处。
bǐ chū xíng pú sà fàn dà zhòng zuì yīn yuán lì gù suǒ
彼初行菩萨犯大重罪因缘力故，所
yǒu wǎng xī zuò zhū shàn gēn jiē xī wàng shī wàng shī yǐ hòu
有往昔作诸善根皆悉忘失，忘失已后
duò yú è dào wéi yú běn shì bèi fán nǎo jiàng shī tiān
堕于恶道，违于本誓，被烦恼降失天
rén lè xū wàng mí huò shī pú tí xīn
人乐，虚妄迷惑失菩提心。

shàn nán zǐ wéi rú shì děng zhū shàn nán zǐ gù
善男子，为如是等诸善男子故，
cǐ xū kōng yùn pú sà shēng bǐ guó zhōng wéi bǐ zhòngshēng
此虚空孕菩萨生彼国中，为彼众生
shì xiàn shēn xiàng huò zuò bǐ qiū shēn wēi yí xiáng xù huò
示现身相，或作比丘身威仪庠序，或

zuò pó luó mén shēn xiǎn xiàn wēi yí jù zú chéng jiù nǎi
作婆罗门身显现威仪具足成就，乃
zhì yīng yǐ chù shēng ér dé huà zhě jí xiàn chù shēng wēi
至应以畜生而得化者，即现畜生威
yí zhī xiàng lüè shuō nǎi zhì rú shǒu léng yán sān mèi suǒ
仪之相。略说乃至如首楞严三昧所
shuō dāng zhī shì chù yì fù rú shì qiǎo zhī gēn jī zhǒng
说，当知是处亦复如是，巧知根机种
zhǒng xīn qì suí yīng xiàn shēn yú bǐ zhòng shēng suí shùn shuō
种心器随应现身，于彼众生随顺说
fǎ jiào bǐ zhǒngzhǒng wèi céng yǒu fǎ yú yī qiè zhì zhī
法，教彼种种未曾有法，于一切智之
suǒ xuān shuō wēi miào jīng diǎn zhū tuó luó ní zhū rěn dì
所宣说微妙经典、诸陀罗尼、诸忍地
děng pǔ wéi xiǎn xiàn lìng bǐ zhū è fàn zhòng zuì zhě chū
等普为显现，令彼诸恶犯重罪者初
xíng pú sà jiào shēng cán kuì lìng qí bù jù huī méi zhī
行菩萨教生惭愧，令其怖惧悔没之
xīn chàn bǐ zhòng zuì yuǎn lí qì shě yǒng bù gǎn zuò
心，忏彼重罪，远离弃舍永不敢作。

shàn nán zǐ bǐ děng zhòng shēng yǐ fàn zhòng zuì kǒng
善男子，彼等众生以犯重罪恐
bù yīn yuán wén shì xū kōng yùn pú sà míng hào yù zì jiàn
怖因缘，闻是虚空孕菩萨名号欲自见
shēn zhě wèi duò è dào huī bǐ zuì gù shì zhū zhòng shēng
身者，畏堕恶道悔彼罪故，是诸众生

yīng dāng dǐng lǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà zú fù yīng
应当顶礼虚空孕菩萨摩诃萨足，复应
zhì xīn chēng qí míng hào shí bǐ xū kōng yùn pú sà mó
至心称其名号。时彼虚空孕菩萨摩
hē sà suí qí gēn yè yǐ pú sà shēn xiàng jí zài xiàn
诃萨，随其根业以菩萨身相即在现
qián yīng yǐ bǐ qiū shēn dé dù zhě jí xiàn bǐ qiū shēn
前，应以比丘身得度者即现比丘身
xiàng yīng yǐ pó luó mén shēn dù zhě jí xiàn pó luó mén
相，应以婆罗门身度者即现婆罗门
shēn xiàng yīng yǐ tóng nán tóng nǚ shēn dù zhě jí xiàn tóng
身相，应以童男童女身度者即现童
nán tóng nǚ shēn xiàng guān bǐ chū xíng pú sà rú suǒ fàn
男童女身相，观彼初行菩萨如所犯
zhòng jí xiàn rú shì rú shì fāng biàn jiào lìng chàn huǐ yú
重即现如是，如是方便教令忏悔，于
shèn shēn fǎ wú shàng chéng zhōng xiǎn shì shàn qiǎo fāng biàn zhī xíng
甚深法无上乘中显示善巧方便之行，
ruò zhèng dì ruò fēi zhèng dì ruò zhū sān mèi ruò zhū
若正地、若非正地、若诸三昧、若诸
tuó luó ní ruò zhū rěn zhōng shì xiàn jiào xíng nǎi zhì cì
陀罗尼、若诸忍中示现教行，乃至次
dì jiào lìng jiàn lì bá zhèng dào chù yǐ xū kōng yùn pú
第教令建立八正道处。以虚空孕菩
sà lì gù bǐ děng zhòng shēng dé tuō yī qiè zhū è dào
萨力故，彼等众生得脱一切诸恶道

kǔ tuō è dào yǐ jiàn lì zhì yú bú tuì zhuǎn dì hòu
苦，脱恶道已建立置于不退转地，后
dé jiàn lì bì dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shàn
得建立必得阿耨多罗三藐三菩提。善
nán zǐ rú shì rú shì bǐ pú sà děng yú liù bō luó
男子，如是如是彼菩萨等，于六波罗
mì xíng zhōng dà lì jīng qín yóu rú diànguāng sù dé chéng
蜜行中，大力精勤犹如电光，速得成
jiù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí dào
就阿耨多罗三藐三菩提道。

shàn nán zǐ ruò xū kōng yùn pú sà mó hē sà
善男子，若虚空孕菩萨摩诃萨，
yú fàn zhòng zuì pú sà qián bú xiàn shēn xiàng zhě qí fàn
于犯重罪菩萨前不现身相者，其犯
zhòng zuì chū xíng pú sà zhī zì zuì shī gù yù qǐng xū
重罪初行菩萨知自罪失故，欲请虚
kōng yùn pú sà yú hòu yè shí yǐ xiāng tāng xǐ yù zhù
空孕菩萨，于后夜时以香汤洗浴，著
jìng yī shang hú guì hé zhǎng xiàng yú dōng miàn shāo chén shuǐ
净衣裳，胡跪合掌，向于东面烧沉水
xiāng zhì xīn quàn qǐng dōng fāng huáng bái ā lóu nuó tiān zǐ
香，至心劝请东方黄白阿楼那天子，
yīng zuò shì yán ā lóu nuó ā lóu nuó rǔ yǒu dà cí
应作是言：阿楼那，阿楼那，汝有大慈
bēi yǒu dà gōng dé rǔ chū chū dōng fāng pǔ zhào yán fú
悲，有大功德！汝初出东方普照阎浮

tí yǐ cí bēi gù yuàn fù hù wǒ wéi wǒ sù jí quàn
提，以慈悲故愿覆护我，为我速疾劝
qǐng xū kōng yùn pú sà jù dà bēi zhě lìng bǐ pú sà tè
请虚空孕菩萨具大悲者，令彼菩萨特
wéi wǒ gù yú shuì mián zhōng xiǎn shì qiǎo biàn yǐ qiǎo fāng
为我故，于睡眠中显示巧便；以巧方
biàn gù jiāo wǒ chàn huī suǒ fàn zhòng zuì yú dà shèng dà
便故，教我忏悔所犯重罪，于大圣大
chéngzhōng sù dé zhì yǎn zuò shì yǔ yǐ bǐ zhòng zuì chū
乘中速得智眼。作是语已，彼重罪初
xíng pú sà hái rù shì zhōng qǐn wò shuì xī ěr shí
行菩萨，还入室中寝卧睡息。尔时，
dōng fāng huáng bái ā lóu nuó yán fú tí xiǎn xiàn zhī shí
东方黄白阿楼那阁浮提显现之时，
bǐ xū kōng yùn pú sà jí suí hòu lái zuò pú sà shēn
彼虚空孕菩萨，即随后来作菩萨身，
zài bǐ chū xíng pú sà mù qián yú shuì mèng zhōng xiàn qiǎo
在彼初行菩萨目前，于睡梦中现巧
fāng biàn jiāo fàn zuì zhě chàn huī è yè yú chū xíng pú
方便，教犯罪者忏悔恶业，于初行菩
sà qián zuò rú shì děng fāng biàn zhī jiàn zuò shì fāng biàn yǐ
萨前作如是等方便知见；作是方便已，
qí chū xíng pú sà jí shí dé yī sān mèi míng bú wàng shī
其初行菩萨即时得一三昧，名不忘失
pú tí yú dà chéngzhōng dé jué dìng zhù bù kě tuì dòng
菩提，于大乘中得决定住不可退动，

sù dé chéng jiù liù bō luó mì bù jiǔ dāng zhèng ā nòu
速得成就六波罗蜜，不久当证阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn
多罗三藐三菩提。善男子，此虚空孕

pú sà zuì dà qín láo bàn zuì shèng shì chéng jiù shèng miào
菩萨，最大勤劳办最胜事，成就胜妙

rú yì mó ní wēi miào bǎo zhū guàn zài qí dǐng qí tè xiǎn
如意摩尼微妙宝珠，贯在其顶奇特显

xiàn shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà yǒu rú shì děng
现。善男子，此虚空孕菩萨，有如是等

wú liàng wú biān bù kě sī yì gōng dé zhī jù
无量无边不可思议功德之聚。

fù cì shàn nán zǐ ruò yǒu zhòngshēng wén shì xū
复次，善男子，若有众生闻是虚

kōng yùn pú sà míng zhě huò zuò xíng xiàng yǐ zhǒng zhǒng gòng
空孕菩萨名者，或作形像以种种供

jù gòng shì pú sà zūn zhòng gōng jìng lǐ bài zàn tàn yǐ
具供是菩萨，尊重恭敬礼拜赞叹，以

zhǒng zhǒng xiāng huā huā mán tú xiāng mò xiāng shāo
种种香花、花鬘、涂香、末香、烧

xiāng yǐ zhǒng zhǒng fān gài bǎo zhuàng gòng yǎng yú bǐ gòng
香，以种种幡盖宝幢供养于彼；供

yǎng shì yǐ fù gèng gòng yǎng zūn zhòng gōng jìng jiāng zì shēn
养是已，复更供养尊重恭敬，将自身

mìng fù bǐ pú sà bǐ děng zhòngshēng yǐ shì pú sà wēi
命付彼菩萨。彼等众生以是菩萨威

shén lì gù huǒ bù néng shāo shuǐ bù néng nì zhàng bù
神力故，火不能烧，水不能溺，杖不
néng shāng yī qiè guó dù suǒ bù néng hài yú yī qiè chù
能伤，一切国土所不能害，于一切处
rén yǔ fēi rén bì jìng bù néng duó qí jīng qì wéi chú
人与非人，毕竟不能夺其精气，唯除
mìng jìn shè yǒu zhòngbìng bù dé jiǔ tíng bù wéi jī bī
命尽。设有重病不得久停，不为饥逼
ér qǔ mìng zhōng bù wéi xiàn guān héng suǒ chù ráo bú fàn
而取命终，不为县官横所触娆，不犯
zhòng zuì nǎi zhì mìng jìn zhī shí yǎn bù dǔ sè ěr
重罪，乃至命尽之时，眼不睹色，耳
bù wén shēng bí bù wén xiāng shé bù dé wèi shēn bù
不闻声，鼻不闻香，舌不得味，身不
dé chù wéi yǒu wēi xì qì xī shēn zhōng nuǎn qì jí wēi
得触，唯有微细气息身中暖气，及微
xì shí yóu zài wèi lí dāng shì shí jiān xū kōng yùn pú
细识犹在未离，当是时间，虚空孕菩
sà wéi bǐ zhòngshēng shì xiàn jǐ shēn ruò yǒu zhòngshēng zài
萨为彼众生示现己身。若有众生在
shì zhī shí xìn pó luó mén zhě shì shàn nán zǐ yú zuì hòu
世之时信婆罗门者，是善男子于最后
shí yù lí shēn shí zuò pó luó mén shēn yú qián xiǎn xiàn lìng
识欲离身时，作婆罗门身于前显现令
shēng huān xīn ruò yǒu zhòngshēng xiān shì mó wáng zhě hòu mìng
生欢欣。若有众生先事魔王者，后命

jìn shí shì xū kōng yùn pú sà xiàn mó wáng shēn nǎi zhì
尽时，是虚空孕菩萨现魔王身；乃至
zài shì shì nuó luó yán tiān zhě ruò dà zì zài tiān ruò
在世事那罗延天者，若大自在天、若
dì shì tiān ruò zhuǎn lún shèng wáng ruò rì yuè tiān ruò
帝释天、若转轮圣王、若日月天、若
tí tóu lài zhā tiān ruò pí lóu lè chā tiān pí lóu bó
提头赖吒天、若毗楼勒叉天、毗楼博
chā tiān ruò pí shā mén tiān nǎi zhì shì jiān zhǒng zhǒng shān
叉天、若毗沙门天，乃至世间种种山
shén shù shén hé shén quán jǐng zhī shén rú shì zhòng
神、树神、河神、泉井之神，如是众
shēng suí qí suǒ yǒu guī yī zhī zhě shì xū kōng yùn pú
生，随其所有归依之者，是虚空孕菩
sà hái zuò rú shì rú shì shēn xiàng lín mìng zhōng shí zài
萨还作如是如是身相，临命终时在
bī zhòng qián xiǎn xiàn shēn xiàng suí bī zhòng shēng suǒ yǒu xīn
彼众前显现身相，随彼众生所有心
yuàn jiē xiàn yǔ zhī yú qián xiàn shēn xiàn bī shēn yī zuò
愿，皆现与之于前现身，现彼身已作
rú shì yán
如是言：

ruò rén yǐ zhì huì néng jiàn sì dì zhě
若人以智慧，能见四谛者，

shì rén fán nǎo zhōng jí néng dù bī àn
是人烦恼中，即能度彼岸。

bǐ zhū zhòngshēng yǐ yì shí zhī jiàn cǐ fǎ yì
彼诸众生，以意识知见此法已，
dé shēng shàn chù ruò yǒu zhòngshēng yīng yǐ fó shēn huà zhě
得生善处。若有众生应以佛身化者，
jí xiàn fó shēn zài zhòngshēng qián shuō rú shì yán
即现佛身，在众生前说如是言：

ruò yú fó zhì dì néng dù fán nǎo hǎi
若于佛智底，能度烦恼海，
jí sù zhèng zhì huì zhū kǔ dé jiě tuō
即速证智慧，诸苦得解脱。

ěr shí bǐ zhū zhòngshēng yǐ niàn fó gù yǐ wén
尔时，彼诸众生以念佛故，以闻
fó yīn gù xīn shēng huān xīn mìng zhōng yǐ hòu shě wǔ
佛音故，心生欢欣，命终已后，舍五
zhuó shì jí shēng jìng dù zhí yù zhū fó tīng shòu zhèng fǎ
浊世即生净土，值遇诸佛听受正法，
nǎi zhì lüè shuō fǎ sēng yì ěr
乃至略说法僧亦尔。

shàn nán zǐ cǐ xū kōng yùn pú sà dé rú shì
善男子，此虚空孕菩萨，得如是
děng bù kě sī yì gōng dé zhī fǎ shàn nán zǐ ruò fù
等不可思议功德之法。善男子，若复
yǒu rén yú zì xīn zhōng yù qǔ zhǒngzhǒng sān mèi dé dà
有人，于自心中欲取种种三昧得大
zì zài bǐ děng zhòngshēng yú hòu yè shí yīng cóng wò qǐ
自在。彼等众生，于后夜时应从卧起，

yǐ xiāng tāng zǎo yù shāo chén shuǐ xiāng suí lì suí fēn yǐ
以香汤澡浴烧沉香，随力随分以

zhǒng zhǒng gòng jù gòng yǎng xū kōng yùn pú sà dǐng lǐ zú
种种供具供养虚空孕菩萨，顶礼足

xià gòng yǎng lǐ bài yǐ yú yī qiè zhòng shēng biān dāng
下；供养礼拜已，于一切众生边，当

shēng cí xīn zuò rú shì yán xū kōng yùn pú sà dé dà
生慈心作如是言：虚空孕菩萨得大

cí bēi mén yǐ dé zhì huì sù niàn wǒ sù niàn wǒ
慈悲门，已得智慧，速念我，速念我！

yuàn cháng yǔ wǒ zhèng niàn sān mèi fāng biàn jí sòng zhòu yuē
愿常与我正念三昧方便！即诵咒曰：

duō dì tuō yī lú mù èr lā nuó
多地他（一） 嚧慕（二） 啰那

qì sān bó chā ní lì sì sà mù dá lā
弃（三） 博叉尼隶（四） 萨慕达啰

duō lì wǔ duō nuó yē nuó yē liù mó hē
多隶（五） 多那耶那耶（六） 摩诃

jiā liú ní jiā qī ā nú bō shé pó sān wù lì
迦流尼迦（七） 阿奴波闍婆三勿利

dì bā ā jiā luó shé pó sān wù lì dì jiǔ
帝（八） 阿迦罗闍婆三勿利帝（九）

bá zhé lā yán pó sān wù lì dì shí hú lú shě
拔折啰闍婆三勿利帝（十） 胡卢舍

sān wù lì dì shí yī ā nuó mó sān wù lì dì
三勿利帝（十一） 阿那摩三勿利帝

shí èr pú duō jù zhì sān wù lì dì shí sān
(十二) 菟多俱致三勿利帝(十三)

shā hē shí sì
莎呵(十四)。

sòng cǐ zhòu yǐ bǐ pú sà wēi shén lì gù jí
诵此咒已，彼菩萨威神力故，即
dé zhèngniàn rù zhū sān mèi mén ruò fù yǒu rén yù sòng
得正念入诸三昧门。若复有人，欲诵
zhǒng zhǒng jīng lùn huò zhū fó suǒ shuō huò shēng wén suǒ
种种经论，或诸佛所说，或声闻所
shuō bǐ rén yú hòu yè shí yú dōng fāng chù huáng bái xiàn
说。彼人于后夜时，于东方处黄白现
shí yǐ xiāng tāng zǎo yù zhù jìng yī shàng dōng miàn hú guì
时，以香汤澡浴著净衣裳，东面胡跪
shāo chén shuǐ xiāng suí lì suǒ bàn gòng yǎng dǐng lǐ xū kōng
烧沉水香，随力所办供养顶礼虚空
yùn pú sà yú yī qiè zhòngshēng suǒ shēng cí bēi xīn zuò
孕菩萨，于一切众生所生慈悲心，作
rú shì yán xū kōng yùn pú sà shàn nán zǐ yǐ dé yī
如是言：虚空孕菩萨，善男子已得一
qiè zhòngshēng biān bù sī yì cí bēi zhī xīn yǐ dà zhì
切众生边不思議慈悲之心，以大智
huì niàn wǒ niàn wǒ rǔ shì pú sà zuì shèng fù qié luó
慧念我念我！汝是菩萨最胜富伽罗，
yǔ wǒ zhèngniàn zhū shèng sān mèi fāng biàn qiǎo miào shēn dà zhì
与我正念诸胜三昧方便巧妙深大智

huì jí sòng zhòu yuē
慧。即诵咒曰：

duō dì tuō yī ní luó shè bīng èr
多地他(一) 尼罗涉鞞(二)

qián pú shā shè bīng sān yē pó nuó shè bīng sì
钳菰沙涉鞞(三) 耶婆那涉鞞(四)

bó chá sà mí wǔ bō zhā luó shé shī liù
博察萨迷(五) 波吒罗阁驶(六)

sà tuō nuó sū lú bīng qī shì sà duō luó jié lā
萨他那苏嚧鞞(七) 贯萨多罗羯啰

ní bā hù mó hù mó jiǔ mó hē jiā liú
泥(八) 户摩户摩(九) 摩呵迦流

ní jiā shí shā hē shí yī
尼迦(十) 莎呵(十一)。

shàn nán zǐ nǎi zhì ruò yǒu zhòngshēng yù rù dà
善男子，乃至若有众生，欲入大

hǎi cǎi zhū zhēn bǎo huò fù xīn yù rù yú dì xià ā xiū
海采诸珍宝，或复心欲入于地下阿修

luó gōng huò fù yù dé fú dìng nián yào huò fù bèi jìn
罗宫，或复欲得服定年药，或复被禁

láo yù xì bì huò ēn ài bié lí huò yǒu yuàn zēng jiāo
牢狱系闭，或恩爱别离，或有怨憎交

huì ér bù néng lí ruò zài huǒ nán ruò zài shuǐ nán ruò
会而不能离，若在火难，若在水难，若

dāo zhàng nán ruò gǔ dú nán ruò bèi zhòu jǔ yán shuō
刀杖难，若蛊毒难，若被咒咀言说，

ruò bèi shī zǐ hǔ láng zhī nán ruò bèi mǎng shé fù xiē zhī
若被师子虎狼之难，若被蟒蛇蝮蝎之
nán ruò bèi dào zéi huò bèi huàn huò zhī nán huò bèi yī
难，若被盗贼，或被幻惑之难，或被一
qiè kǒng bù zhī nán ruò yǒu zhòngshēng niǚ xiè jiā suǒ jìn
切恐怖之难；若有众生，枷锁禁
xì zhī nán ruò bèi xiàn guān suǒ lù ruò bèi xíng liú jiāng
系之难，若被县官所录，若被刑流将
duàn mìng gēn huò yǒu cháng bìng kùn dǔ zhù chuáng yì bìng suǒ
断命根，或有长病困笃著床疫病所
bī kǒng bù wèi sǐ ruò fá yī shí wò jù tāng yào
逼恐怖畏死，若乏衣食、卧具、汤药、
zī cái zhī wù bǐ děng zhòngshēng yú hòu yè jiānhuáng bái
资财之物。彼等众生，于后夜间黄白
chū shí xiāngtāng zǎo yù zhù jìng yī shang dǐng lǐ xū kōng
出时，香汤澡浴著净衣裳，顶礼虚空
yùn pú sà hú guì hé zhǎng yǐ miàn xiàng dōng suí lì suí
孕菩萨，胡跪合掌以面向东，随力随
fēn suǒ bàn gòng jù gòng bǐ pú sà wéi zhū zhòngshēng fā
分所办供具供彼菩萨，为诸众生发
cí bēi xīn kǒu chàng shì yán xū kōng yùn jù dà cí bēi
慈悲心，口唱是言：虚空孕具大慈悲，
wéi zhū zhòngshēng cháng zuò lì yì niàn wǒ niàn wǒ yǐ cí
为诸众生常作利益，念我念我，以慈
bēi xīn yuàn guān wǒ xīn yuàn jiě tuō wǒ rú qián suǒ shuō
悲心愿观我心，愿解脱我，如前所说

zhī nán yīng shuō jì yán
之难。应说偈言：

wǒ zhī wú fú xiàng yuàn yǔ wǒ gōng dé
我之无福相，愿与我功德，

wǒ jīn pín jiàn kǔ jīn yīng yǔ wǒ yuàn
我今贫贱苦，今应与我愿。

xū kōng yùn pú sà shì wǒ guī yī chù
虚空孕菩萨，是我归依处，

rú yú cǐ shì zhōng wèi lái yǔ wǒ lè
如于此世中，未来与我乐。

ěr shí xū kōng yùn pú sà mó hē sà wén bǐ
尔时，虚空孕菩萨摩诃萨，闻彼

zhòngshēng yīn shēng zhī cí huò fù xiàn běn pú sà zhī shēn
众生音声之辞，或复现本菩萨之身，

nǎi zhì huò xiàn tóng nán tóng nǚ shēn zài yú bǐ qián wèi yù
乃至或现童男童女身，在于彼前慰喻

bǐ yán hù zhū bù nán suǒ yǒu kǒng bù jiē xī chú miè
彼言，护诸怖难，所有恐怖皆悉除灭；

nǎi zhì lüè shuō yǒu zhū pín qióng gū lù zhòngshēng huò wú
乃至略说，有诸贫穷孤露众生，或无

zī cái huó mìng zhī zhě guān bǐ xīn yì lìng mǎn bǐ yuàn nǎi
资财活命之者，观彼心意令满彼愿乃

zhì suǒ xū yī qiè shī yǔ shàn nán zǐ ruò yǒu wáng zǐ
至所须一切施与。善男子，若有王子

yù dé guàn dǐng zhī wèi yù dé chèn zhí bǐ zhū wáng zǐ
欲得灌顶之位，欲得称职，彼诸王子，

yīng dāng gòng yǎng bǐ dà pú sà chēng qí míng hào suí lì
应当供养彼大菩萨称其名号，随力
suí fēn gòng yǎng bǐ xū kōng yùn pú sà nǎi zhì rú shì děng
随分供养彼虚空孕菩萨；乃至如是等
yù dé pó luó mén wèi yù dé dà fù zhǎng zhě wèi yù
欲得婆罗门位，欲得大富长者位，欲
dé dà jū shì wèi yù xué zhū jì shù yù zhèng nèi fǎ
得大居士位，欲学诸技术，欲证内法，
yù dé zhòu shù yù xué gōng qiǎo yù wén yī sòng yù wàng
欲得咒术，欲学工巧，欲闻一颂，欲望
jiě tuō bǐ zhū zhòngshēng wén shì xū kōng yùn míng zì yú
解脱，彼诸众生闻是虚空孕名字，于
hòu yè jiān huáng bái xiàn shí yǐ xiāng tāng xǐ yù zhù jìng
后夜间黄白现时，以香汤洗浴著净
yī shang yǐ miàn xiàng dōng hú guì hé zhǎng dǐng lǐ xū kōng
衣裳，以面向东胡跪合掌，顶礼虚空
yùn pú sà guī yī bǐ yǐ hé zhǎng quàn qǐng zuò rú
孕菩萨，归依彼已，合掌劝请，作如
shì yán xū kōng yùn jù dà cí bēi wǒ jì báo fú yǔ
是言：虚空孕具大慈悲，我既薄福与
wǒ fú xiàng mǎn wǒ xīn yuàn yīng dāng shuō yú rú shì gē
我福相，满我心愿。应当说于如是偈
yán
言：

wǒ xīn suǒ qiú zhě wù lìng fá shǎo ěr
我心所求者，勿令乏少耳，

yuàn fā lián mǐn xīn cí bēi chēng wǒ yuàn
愿发怜悯心，慈悲称我愿。

ěr shí xū kōng yùn pú sà yǐ jìng tiān ěr guò
尔时，虚空孕菩萨，以净天耳过

yú rén ěr wén bǐ zhòngshēng cǐ yīn shēng yǐ wéi bǐ zhòng
于人耳，闻彼众生此音声已，为彼众

shēng huò xiàn zì shēn zài zhòngshēng qián guān chá zhòngshēng xīn
生或现自身在众生前，观察众生心

xīn suǒ xíng suí kān kě yǔ rú shì rú shì wéi bǐ
心所行，随堪可与，如是如是，为彼

zhòngshēng shì xiàn fāng biàn shàn nán zǐ shì xū kōng yùn pú
众生示现方便。善男子，是虚空孕菩

sà dé rú shì fāng biàn gōng néng jù zú rù dà zhì hǎi
萨，得如是方便功能具足入大智海。

cǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà yǒu rú shì děng bù sī
此虚空孕菩萨摩诃萨，有如是等不思

yì shì
议事。

shàn nán zǐ ruò fù yǒu rén yú sì dà hǎi shuǐ
善男子，若复有人，于四大海水

dī dī shù zhī néng zhī duō shǎo cǐ xū kōng yùn pú sà mó
滴滴数之能知多少，此虚空孕菩萨摩

hē sà shàn qiǎo shèng zhì fāng biàn jiào huà zhū zhòngshēng děng
诃萨善巧胜智方便，教化诸众生等

xiàn zuò fāng biàn bù kě shù zhī shàn nán zǐ jiǎ shǐ yǒu
现作方便不可数知。善男子，假使有

rén shí fāng xū kōng kě xiàn bù kě xiàn chù kě zhī biān jì
人十方虚空可现不可现处可知边际

duō shǎo cǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà shàn qiǎo fāng biàn
多少，此虚空孕菩萨摩诃萨善巧方便

jiào huà zhòng shēng bù kě dé zhī biān jì zhī shù wéi zhū
教化众生不可得知边际之数。为诸

zhòng shēng zuò qiǎo fāng biàn biàn huà zì shēn ér wéi xiǎn xiàn
众生作巧方便，变化自身而为显现，

huò zuò fó shēn ér huà zhòng shēng huò zuò pó luó mén shēn
或作佛身而化众生，或作婆罗门身

jiào huà zhòng shēng nǎi zhì suí suǒ yīng xiàn zhǒng zhǒng shēn xiàng
教化众生，乃至随所应现种种身相

dé shòu huà zhě jí xiàn bǐ shēn ér bù fēn bié yīng yǐ
得受化者，即现彼身而不分别，应以

chù shēng shēn ér shòu huà zhě jí xiàn chù shēng yīng yǐ dì
畜生身而受化者即现畜生，应以地

yù shēn ér shòu huà zhě jí xiàn dì yù shēn yǒu zhū zhòng
狱身而受化者即现地狱身，有诸众

shēng zài yú xiàn qián huà shēn xiǎn xiàn yǒu zhū zhòng shēng yīng
生在于现前化身显现，有诸众生应

yǐ shuì mèng xiàn shēn yì zhě yú shuì mèng zhōng jí wéi xiàn
以睡梦现身益者于睡梦中即为现

shēn yǒu zhū zhòng shēng lín zhì mìng zhōng wéi yǒu xì shí yù
身。有诸众生临至命终唯有细识，欲

miè zhòng zuì lìng duàn è dào yù jiāng shàn dào wéi bǐ zhòng
灭众罪令断恶道欲将善道，为彼众

shēng huà zhǒngzhǒng shēn shì zhū zhòngshēngshēng cún zhī rì guī
生化种种身，是诸众生存之日归
yī hé tiān yīng jiàn bǐ tiān jí dé ān lè zhě nǎi zhì
依何天，应见彼天即得安乐者，乃至
yīng jiāng shàn chù jí xiàn bǐ tiān lìng qí huān xīn shàn nán
应将善处，即现彼天令其欢欣。善男
zǐ shì gù cǐ xū kōng yùn pú sà wú rén néng zhī jiào
子，是故此虚空孕菩萨，无人能知教
huà shēn shù biān jì zhī liàng shàn nán zǐ shì xū kōng yùn
化身数边际之量。善男子，是虚空孕
pú sà dé rú shì děng bù kě sī yì fāng biàn shèng zhì
菩萨，得如是等不可思议方便胜智
gōng néng jù zú shū miào zhī fǎ cǐ xū kōng yùn pú sà mó
功能具足殊妙之法。此虚空孕菩萨摩
hē sà yǐ rù zhū fó gōng dé zhī hǎi shàn nán zǐ shì
诃萨，已入诸佛功德之海。善男子，是
gù xū kōng yùn pú sà mó hē sà tóu dài xiǎn xiàn mó ní
故虚空孕菩萨摩诃萨，头戴显现摩尼
yīng bǎo
应宝。

ěr shí yī qiè dà zhòng zài huì zhōng zhě cóng fó
尔时，一切大众在会中者，从佛
suǒ wén zàn tàn xū kōng yùn pú sà yǐ yú xū kōng yùn pú
所闻赞叹虚空孕菩萨已，于虚空孕菩
sà jí shēng xī yǒu shū tè zhī xīn shēng jí zūn zhòng gōng
萨即生希有殊特之心，生极尊重恭

jìng zhī xīn jiē xī hé zhǎng zhān yǎng ér zhù chí zhǒng zhǒng
敬之心，皆悉合掌瞻仰而住持种种

xiāng huā mò xiāng tú xiāng fān gài bǎo zhuàng zá
香花、末香、涂香、幡盖宝幢、杂

sè yī fu zá bǎo yīng luò gē sòng zàn tàn zhǒng zhǒng yīn
色衣服、杂宝璎珞，歌诵赞叹种种音

yuè gòng yǎng xū kōng yùn pú sà shí xū kōng yùn pú sà
乐，供养虚空孕菩萨。时，虚空孕菩萨

mó hē sà chí qián gòng jù gòng fèng shì zūn fèng shì zūn
摩诃萨，持前供具供奉世尊；奉世尊

yǐ zài shì zūn qián cháng guì hé zhǎng ér bái fó yán
已，在世尊前长跪合掌，而白佛言：

shì zūn yún hé yú wǔ zhuó zhī shì bèi dà hēi àn wú míng
世尊，云何于五浊之世被大黑闇无明

suǒ fù zhū zhòngshēng nèi néng zuò fó shì
所覆诸众生内，能作佛事？

fó yán shàn nán zǐ pì rú xū kōng bú fù bù
佛言：善男子，譬如虚空不缚不

jiě wú jiàn wú mí ér xū kōng tǐ běn xìng qīng jìng ér
解无见无迷，而虚空体本性清净。而

xū kōng nèi yīn fēng dòng xiàn chén wù yān yún gù míng xū
虚空内，因风动现尘雾烟云，故名虚

kōng wéi bú jìng ěr yīn shuǐ yǔ gù lí bǐ chén děng zhū
空为不净耳！因水雨故离彼尘等诸

zhàng ài fǎ jí dé xiǎn xiàn rì yuè xīng xiù biàn zhī kè
障碍法，即得显现日月星宿，便知刻

lòu luó pó shí jié zhòu yè cháng duǎn bàn yuè mǎn yuè
漏罗婆时节、昼夜长短、半月满月、
nián suì dù shù rú shì rú shì shàn nán zǐ rú lái
年岁度数。如是，如是，善男子，如来
yī qiè zhū fǎ zhēn rú suí yú xū kōng xīn zhī běn xiàng
一切诸法真如，随于虚空心之本相
běn xìng qīng jìng dàn zhū zhòng shēng yǐ kè chén fán nǎo xīn
本性清净，但诸众生以客尘烦恼心
yì chéng zhuó wéi bǐ děng gù rú lái yǐ cí bēi děng fǎ
意成浊，为彼等故，如来以慈悲等法
mén yǔ cí bēi yǔ bèi fán nǎo suǒ zhuó zhū zhòng shēng bèi
门雨慈悲雨，被烦恼所浊诸众生辈，
jí dé qīng jìng wú yǒu zhū gòu ér bǐ zhòng shēng xīn dé
即得清净无有诸垢。而彼众生心得
qīng jìng jí jiàn fó rì chū xiàn yú shì dé zhì guāng míng
清净，即见佛日出现于世，得智光明
rùn yǐ yú bù sī yì zhū fó gōng dé zhī nèi zì dé
润已，于不思議诸佛功德之内，自得
xiǎo liǎo jiàn lì bǐ yú shèng sì niàn chù jí shèng dào zhōng
晓了，建立彼于胜四念处及圣道中，
nǎi zhì jiàn lì shí bā bú gòng fǎ dà cí dà bēi zhēn shí
乃至建立十八不共法大慈大悲真实
fǎ zhōng shì gù yǒu zhū ā luó hàn pì zhī fó děng
法中，是故有诸阿罗汉、辟支佛等、
zhū pú sà bèi chū xiàn yú shì shàn nán zǐ yú nǚ yì
诸菩萨辈出现于世。善男子，于汝意

yún hé xū kōng zhī xìng néng zhù yú yǎn fǒu
云何？虚空之性能住于眼否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán yǎn néng zhù yú shí fǒu
佛言：眼能住于识否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán yǎn zhù chù fǒu
佛言：眼住触否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán yǎn nèi yīn chù suǒ shēng sān zhǒng zhī shòu
佛言：眼内因触所生三种之受，

yú shì zhī zhōng xū kōng zhù fǒu
于是之中虚空住否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán lüè shuō nǎi zhì ěr bí shé shēn yì fù yīng
佛言：略说乃至耳鼻舌身亦复应

dàng zuò rú shì guān shàn nán zǐ yú rǔ yì yún hé yì
当作如是观。善男子，于汝意云何？意

zhù kōng jiè fǒu
住空界否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

nǎi zhì yì zhōng xū kōng zhù fǒu yīn shì fǎ zhōng
乃至意中虚空住否？因是法中

zhū fó rú lái yīng zhèng biàn zhī chū xiàn yú shì fǒu
诸佛如来应正遍知出现于世否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán shàn nán zǐ zhū zhòng shēng děng yī zhù xū
佛言：善男子，诸众生等依住虚

kōng fǒu
空否？

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán shàn nán zǐ yú yì yún hé xū kōng zhī
佛言：善男子，于意云何？虚空之

xìng yī zhòng shēng zhù fǒu
性依众生住否？

fó zuò shì yǔ yǐ xū kōng yùn pú sà mó hē sà
佛作是语已，虚空孕菩萨摩诃萨

bái fó yán shì zūn gè gè bù xiāng yī zhù yú zì
白佛言：世尊，各各不相倚住，于自

jìng jiè gè bù xiāng qīn shì zūn yī qiè zhū fǎ wú yǒu
境界各不相侵。世尊，一切诸法无有

jìng jiè kōng gù wú rǎn yī rú shí jì yī rú rú rú
境界，空故无染，一如实际，一如如如，

yīng zuò shì zhī shì zūn pì rú xū kōng bù kě pò huài
应作是知。世尊，譬如虚空，不可破坏，

bù kě fēn bié bú zuò fēn bié bú dòng wú ài wú yá
不可分别，不作分别，不动无碍，无芽
wú zǐ wú guǒ wú míng wú zì wú sī wú niàn rú shì
无子无果，无名无字，无思无念。如是，
rú shì shì zūn yī qiè fǎ xiàng rú shì zhī yǐ pú
如是，世尊，一切法相如是知已，菩
sà mó hē sà yú yī qiè fǎ zhōng dé wú shēng rěn
萨摩诃萨于一切法中得无生忍。

ěr shí shì zūn ér shuō zhòu yuē
尔时，世尊而说咒曰：

duō dì tuō yī fù pó hé lā shé èr
多地他(一) 缚婆何啰阇(二)

mò nú chā yè sān zhī nuó shé yē sì shé
末奴叉夜(三) 祇那阁耶(四) 阇

nuó nì mò wǔ móu ní hē lā liù ā nuó
那腻莫(五) 牟尼呵啰(六) 阿那

yě qī pò luó piāo pō bā qié luó pó nì
也(七) 破罗漂颇(八) 伽罗婆腻

mò jiǔ ā nǐ nà yě shí ā pó shě shě
莫(九) 阿你捺也(十) 阿婆舍舍

pó shí yī shě nuó shě mò shí èr nuó shě
婆(十一) 舍那舍莫(十二) 那舍

duō duō shí sān jiā luó mò shě mò shí sì
哆多(十三) 迦罗莫舍莫(十四)

jí lī mó dù pí shā mò shí wǔ zhī duō nuó yě
吉唎摩妒毗沙莫(十五) 支多那也

shí liù jī lí shē dōu shí qī sān shū shā
(十六) 鸡梨奢都(十七) 三舒沙

nì shí bā shā hē shí jiǔ
膩(十八) 莎呵(十九)。

fó yán shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ rǔ néng
佛言：善哉！善哉！善男子，汝能

yú rú shì yǎn xiáng fú shèng shī zǐ ān xiáng bù shuǐ pín shēn
于如是眼降伏胜师子安庠步水频申

hǒu tuó luó ní wéi zhū zhòngshēng mìng zhōng zhī shí zuì hòu
吼陀罗尼，为诸众生命终之时，最后

chū xī mìng yù guò shí néng miè fán nǎo zhàng yè zhàng
出息命欲过时，能灭烦恼障、业障、

fǎ zhàng miè shì zhàng yǐ lìng shēng qīng jìng chà zhōng shàn nán
法障，灭是障已令生清净刹中。善男

zǐ rǔ néng xíng wú liàng wú biān zhū fó shì jiè wéi zhū
子，汝能行无量无边诸佛世界为诸

zhòngshēng qǐ cí bēi xīn zhì yú cūn luò chéng yì fǔ
众生起慈悲心，至于村落、城邑、府

shěng xiàn guān gōng diàn jí zhū guó dù zhì shì chù yì
省、县官、宫殿及诸国土，至是处已，

xiàn zhǒng zhǒng xíng zhǒng zhǒng wēi yí shuō dà chéng jīng diǎn
现种种形、种种威仪，说大乘经典

jiào huà zhòngshēng yú chà lì è xíng nǎi zhì shā mén è
教化众生，于刹利恶行乃至沙门恶

xíng suǒ duàn yú zhǒng zhǒng bù shàn zhī fǎ ān zhì yī qiè
行所，断于种种不善之法，安置一切

zhū shàn fǎ zhōng
诸善法中。

ěr shí shì zūn shuō shì fǎ shí yú dà zhòngzhōng
尔时，世尊说是法时，于大众中

wú liàng wú biān zhū tiān shì rén dé zhǒngzhǒng sān mèi tuó luó
无量无边诸天世人得种种三昧陀罗

ní zhū rěn huò fù yǒu dé shí dì fǎ zhōng zhēn shí zhì
尼诸忍，或复有得十地法中真实智

huì shí qiān rén děng yú wú shēng fǎ zhōng dé wú shēng rěn
慧，十千人等于无生法中得无生忍。

ruò yǒu zhòng shēng zhí zhù xū kōng shì yǒu wéi zhě dé cǐ
若有众生执著虚空是有为者，得此

dēng guāng míng yǐ yǒu wéi shī gēn jiē xī duàn miè wú wéi
灯光明已，有为施根皆悉断灭，无为

shī xíng sù xiàn chéng jiù
施行速现成就。

fó shuō jīng yǐ yú dà zhòngzhōng zhū bī qiū děng
佛说经已，于大众中，诸比丘等

jí tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū luó
及天、龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn tuó luó mó hóu luó qié fàn shì
迦楼罗、紧陀罗、摩睺罗伽、梵、释、

hù shì sì dà tiān wáng wén fó suǒ shuō cǐ miào jīng diǎn
护世四大天王，闻佛所说此妙经典，

yī qiè jiē xī huān xīn fèng xíng
一切皆悉欢欣奉行。

yīn shì
音释

bó báo mò qiē hǎi zhōng dà chuán yě héng gōu
舶 (薄陌切海中大船也)。横搆

héng hù mèng qiē bù yǐ lǐ yě gōu gǔ hòu qiē chéng
(横户孟切不以理也搆古候切成

yě qǐn qī rěn qiē bǔ yě ráo ér zhǎo qiē
也)。寢 (七稔切卧也)。媯 (而沼切

rǎo luàn yě bì pián mí qiē shǐ shū shì qiē
扰乱也)。鞞 (骈迷切)。驶 (踈士切)。

gǔ dú gǔ gōng hù qiē gǔ dú chóng gǔ zhī dú yě
蛊毒 (蛊公户切蛊毒虫蛊之毒也)。

mǎng shé mǎng mò láng qiē dà shé yě fù xiē fù fāng
蟒蛇 (蟒莫郎切大蛇也)。蝮蝎 (蝮芳

fú qiē dú shé yě xiē xǔ jié qiē dú chóng yě chǒu xiè
福切毒蛇也蝎许竭切毒虫也)。杻械

chǒu zhì jiǔ qiē xiè hú xiè qiē shù zhī shù suǒ jǔ
(杻陟久切械胡懈切)。数之 (数所矩

qiē shù qí shù yě dī shì zhī qiē
切数其数也)。砥 (是支切)。